

Kaos styrker trygheden

SØREDNING: Redningstjenester fra ni forskellige lande skulle samarbejde under øvelsen Baltic Sarex. ■

◉ Side 8

Søværnets nye forbillede

SØSLAG: Besætningen på fregatten Peter Willemoes har bestået den britiske flådes træning ved FOST. Nu skal fregatten professionalisere den danske flåde. ■

◉ Side 11

Her deler vi privatliv

DRONNINGENS KLÆDER: Værnepligtige på Kongeskibet Dannebrog har ikke meget privatliv. Til gengæld har de et godt kammeratskab, for der er plads til konflikter. ■

◉ Side 23

Blærerøv i grønt

SET UDEFRA: Som ung ledte livstilseksperter Mads Christensen efter en modsætning til sine hippieførelde. Den fandt han i Den Kongelige Livgarde. ■

◉ Side 31

FORSVARSAVISEN 05

ÅRGANG 4 · JUNI · 2015

VEJEN IND I FORSVARET

Det kræver både en god fysik og en skarp hjerne at blive en del af det moderne danske forsvar. Men hvornår er man egnet til at aftjene værnepligt, og hvad kigger Forsvaret efter, når man vil have en militær uddannelse?

Læs temaet på side 4-7

KORT NYT OM FORSVARET

Ny myndighed overvåger farvandene fra land

FARVANDSOVERVÅGNING: I Overvågning af danske farvande fra land blev den 17. juni 2015 organisatorisk samlet i en ny myndighed, Søværnets Overvågningsenhed (SOE). SOE har ansvaret for at levere det billede af trafikken i danske farvande, som er nødvendigt for den operative overvågning med skibe og fly. Indsættelse af skibe og fly varetages af Joint Operations Center. Syv enheder hører under Søværnets Overvågningsenhed og næsten alle er døgnbemannede. Der er tale om de to maritime overvågningscentre i Frederikshavn og på Bornholm med underlagte kystudkigsstationer, samt Vessel Traffic Service-centrene VTS Storebælt, VTS Øresund, det planlagte VTS Femern og de to marine-udkigsstationer Føllesbjerg og Hellebæk. SOE stab på i alt seks medarbejdere er placeret på Flådestation Korsør. Chefen refererer direkte til chefen for Marinestaben. I alt vil der være ca. 165 medarbejdere i den nye myndighed.

Specialstyrker overdrages til SOKOM

NY MYNDIGHED: D. 25. juni 2015 afholdes parade ved Specialoperationskommandoen på Flyvestation Aalborg i anledning af, at Jægerkorpsset og Frømandskorpset d. 1. juli 2015 overdrages fra hhv. Hæren og Søværnet til Specialoperationskommandoen. Specialoperationskommandoen blev oprettet d. 1. september 2014, da generalmajor Jørgen Høll blev udpeget som kommandoens første chef. Kommandoen er resultatet af en politisk beslutning som følge af aftale på forsvarsområdet 2013-2017 inkl. tillæg. Specialoperationskommandoens opgave er, at styrke og øge Danmarks specialoperationskapacitet og fokusere kapaciteten mod Danmarks strategiske udfordringer. Læs GM Jørgen Hølls kommentar på side 3.

W

LÆS FLERE
NYHEDER,
GÅ I DYBDEN
MED FOKUSOM-
RÅDER ELLER
SE VIDEOER PÅ
FORSVARET.DK

PEDER SKRAM

Er et fint museumsskib, der ligger på Nyholm i København. Peter Willemoes er en fregat og en af Forsvarets tre nyeste og største skibe.

I forrige nummer af Forsvarsavisen fik vi byttet godt og grundigt rundt på Peder Skram og Peter Willemoes. Det beklager vi selvfølgelig.

INDHOLD

Kort nyt

SIDE 2-3

Tema: Vejen ind i Forsvaret

SIDE 4-7

Indland

SIDE 8-11

Udland

SIDE 12-13

Forskning og analyse

SIDE 14-15

Materiel

SIDE 16-17

Arbejdspladsen

SIDE 18-21

Udannelse og karriere

SIDE 22-23

Sport og sundhed

SIDE 24-25

Kultur og identitet

SIDE 26-27

Navne

SIDE 28-29

Set udefra

SIDE 30-31

Bagsiden

SIDE 32

NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Challenger på vingerne

MATERIEL: Den nyligt indkøbte fjerde Challenger - nummer C-215 - blev først i juni meldt klar til at gå på vingerne efter et omfattende vedligeholdelses-tjek. Challenger-flyet blev oprindeligt købt for at have to reservemotorer til Forsvarets øvrige Challenger-fly, fordi et andet fik beskadiget en motor, og der ikke var nogle reservemotorer. Flyet skal hovedsageligt bruges til persontransport, trænings-, kvalifikations- og VIP-flyvninger.

- Flyet har været brugt civilt, og der var kun lavet det, der var nødvendigt på det. Vi har bragt det op til en standard, der matcher standarden i Forsvaret, siger major Jens Vinther, chef for Aircraft Maintenance Squadron. ■

Bartels takker af

PENSION: General Knud Bartels stopper som formand for NATOs millirækomite efter 3 ¼ år på posten. I anledning af den planlagte fratrædelse var 63-årige Knud Bartels i København på officiel afskedsaudiens, bl.a. hos Hendes Majestæt Dronningen. Forsvarschefen general Peter Bartram opstillede en afskedsparade for NATO-generalen ved mindesmærket på Kastellet. ■

Bedre garager til Hæren

RENOVERINGER: Hærens etableringsprojekt, der skal sikre et kvalitetsløft af Hærens faciliteter, er skudt i gang. -Der er iværksat reovering af seks garager. Renoveringerne skal projekteres, udføres og afleveres til Hærstaben og bruges inden udgangen af 2015, fortæller Tue Strøm Jensen fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Renoveringen skal sikre, at de nuværende bygninger lever op til kravene for en standardgarage mht. belysning, akustik, ventilation opvarmning og el-installationer. Dette medfører, at respektive bygninger kan anvendes som faste arbejdspladser for personalet og opbevaring af Hærens højteknologiske køretøjer. De seks garager er fordelt på kaserner i Skive, Holstebro, Aalborg og Bornholm. Renoveringen har et budget på 45 millioner. Projekterne er under projektering og udbydes hen over forsommeren 2015. ■

FOTO: HKIC

Skal du med til Åben Hede

Søndag den 28. juni byder Hærens Kamp- og Ildstøttecenter igen alle interesserede velkommen til en spektakulær fremvisning af moderne kapaciteter og historiske køretøjer på Kallesmærsk Hede i Oksbøl øvelsesterræn.

Demonstrationen åbnes af en F-16 Fighting Falcon, inden nye og gamle våbensystemer gennemfører skarpskydning på heden. Kongehuset vil være involveret i bemanningen af en af de historiske kampvogne.

Der er gratis adgang, men husk ørepropper. Find mere info på www.kortlink.dk/gun4

Vi ses på heden! ■

FRØMANDSKORPSET

Øvelse Spring Waves

Frømandskorpset største egen planlagte øvelse kørte i to uger sidst i maj og først i juni. Flere skibe fra Søværnet var inddraget i plottet, som var gidseltagning. Under øvelsen fik patruljerne desuden lejlighed til at træne samarbejdet med Military Working Dogs (MWD) under indsættelse. Foto: Thomas Helbro Reimann

Besætningerne fandt stort set ikke andet end rent vand under den intensive patruljering af Kattegat og Skagerrak.

MILJØFLY LAVEDE RAZZIA I KATTEGAT OG SKAGERRAK

Heldigvis blev kun en enkelt mulig miljøsynder opdaget under tre døgn intensiv overvågning af Kattegat og Skagerrak. Syv lande deltog.

TEKST OG FOTO: RUNE DYRHOLM / VFK

FORURENING I tre døgn i juni har miljø-fly fra syv nationer patruljeret i døgn-drift over Kattegat og Skagerrak for at fange miljøsyndere. Det er en intensiv indsats, der går under navnet Super Cepco, og som med jævne mellemrum sættes i værk i de nordeuropæiske farvande. Denne gang var Air Transport Wing Aalborg ansvarlig for operationen.

Under operationen blev kun en enkelt skipper taget på fersk gerning i at pumpe vegetabilsk olie

ud i havet. Den potentielt ulovlige udledning skete i den svenske del af Skagerrak, så de svenske myndigheder, der håndterer sagen.

Færre ulovligheder

Resultatet af overvågningen er selvfølgelig meget positivt og ligger godt i tråd med den udviklingen, vi har set igennem de senere år, hvor vi ser færre og færre ulovlige udledninger. Vores fornemmelse er, at det er et resultat af, at skipperne godt ved, at der bliver holdt øje med dem, men også af at der er sket et holdningsskifte ved rederierne og besætning-

erne. De kan ganske enkelt ikke leve med at få et prædikat som miljøsyndere i disse tider, og så er de fleste søfolk vel dybest set også interesserede i at beskytte havmiljøet, vurderer orlogskaptajn Alex Jensen, chef for havmiljøelementet ved Marinestaben.

Normalt foregår havmiljøovervågningen af de danske farvande med fly fordelt på to-tre patruljer om ugen. Hertil kommer den almindelig årvågenhed fra både militære og civile skibe, blandt andre de 15.000 havmiljøvogtere, der melder, hvis de rapporterer mulig forurening. ■

Læs tema om **Vejen ind i Forsvaret** på side 4-7

ÉN KONTAKT TIL SÆRLIGE HÆNDELSER

Forsvaret har nu kun ét kontaktpunkt, når der indtræffer en særlig hændelse. Vagtberedskabet for de tre tidligere operative kommandoer er nemlig blevet samlet i Karup

AF RENÉ FUGLSIG / CHEF FOR JOC

JOC Et samlet Joint Operations Centre (JOC) under Operationsstabens Indsættelsesdivision er blevet samlet i bunker 1137 i Karup. Her håndterer man alle særlige hændelser i Forsvaret, der er omfattet af de stående rapporteringsbestemmelser. Informationerne skal således kun afleveres ét sted, uanset om hændelsen indtræffer ved indsatte styrker eller under øvelse – ude såvel som hjemme.

-Det er en stor forbedring for os. Det betyder blandt andet, at vi i direkte tilknytning til JOC har kunnet etablere faciliteter til krisestab og callcenter, hvorfra vi kan understøtte styringen af alvorlige særlige hændelser. Det er noget, vi har savnet, siger kaptajn Steffen Lunn, der er daglig leder af JOC Karup.

Krisestab og callcenter etableres, når en hændelse i Forsvaret kræver særlig fokus og involverer kontaktofficer, stabslæge og behov for styret information. Det

kan kan være en ulykke med tilskadekomne eller med væsentlige materieludfordringer.

Ud over særlige hændelser er JOC ansvarlig for kontrol og monitorering af nationale indsættelser til lands, til vands og i luften. Man yder også assistance til den øvrige del af Indsættelsesdivisionen som et døgnbemandet kontaktpunkt for enheder og soldater, der er indsat i udlandet.

Kontaktoplysninger til JOC findes på VFK's hjemmeside under "Vagtberedskab". ■

KOMMENTAR

Ny ramme for Danmarks specialoperationer

Når Specialoperationskommandoen d. 1. juli overtager kommandoen over Jægerkorpset og Frømandskorpset, er der samtidig tale om et paradigmeskift for danske specialoperationer, hvor Forsvarets specialoperationskapaciteter i højere grad end i dag fokuseres mod Danmarks strategiske sikkerhedspolitiske udfordringer.

Et stadigt mere broget og komplekst trusselsbillede stiller større krav til Forsvaret. Listen over potentielle trusler er mange. Opgaverne er desuden ofte komplekse og uforudsigelige og kan derfor også kun løses gennem strategisk samarbejde og indsats fra mange forskellige sider. Vi skal derfor forsat udvikle de operative kapaciteter, så de matcher disse komplekse udfordringer. Specialoperationskommandoen skal medvirke til, at udvide Danmarks sikkerheds- og forsvarspolitiske muligheder ved at levere operative kapaciteter på et højt fagligt niveau. Specialoperationsuddannede soldater har altid udmærket sig ved et højt niveau, en stærk psyke og fysik samt evnen til hurtigt at omstille sig til de udfordringer, som opstår i komplekse og omskiftelige miljøer. Specialoperationskapaciteterne kan desuden - med et varsel på få timer og dage - anvendes over hele verden.

Specialoperationer kendetegnes ved at være et alternativ, der skal kunne levere operative løsninger på uforudsigelige og uventede opgaver i samarbejde med statens øvrige relevante aktører. Af samme årsag hører specialoperationer til tæt på den militærfaglige og politiske beslutningsproces. Specialoperationer er ikke alene et anliggende for de militære specialoperationsstyrker. For at få succes, kræver specialoperationer et konstruktivt samarbejde med værnene og den brede vifte af støttefunktioner, som enhver militær operation er afhængig af, samt andre partnere i ind og udland. Derfor er Specialoperationskommandoens samarbejde med blandt andet de værnfælles støttekapaciteter, andre ministerområder og internationale partnere afgørende.

Strategiske specialoperationer som koncept er noget nyt for Danmark. Der udestår stadig praktisk og akademisk undersøgelse af det katalog af muligheder, som specialoperationer kan bidrage med i en dansk strategisk kontekst. Specialoperationskommandoen vil have en central rolle i udviklingen af, hvordan Danmark bedst anvender kapaciteten til at beskytte og fremme Danmarks interesser. Samtidig skal vi forsat arbejde på at styrke og øge Danmarks specialoperationskapaciteter på den mest effektive måde.

Jørgen Høll
generalmajor
chef for Specialoperationskommandoen

KOLOFON FORSVARS AVISEN

Foto: Tommy Rasmussen

UDGIVES AF
Værnsfælles Forsvarskommando / VFK

TRYKKERI: Rosendahls - Schultz
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
generalløjtnant Per Ludvigsen
viceforsvarschef

FORSIDEFOTO: Julia Liberati
redaktion afsluttet 12. maj 2015
Copyright Forsvaret 2015

REDAKTØR
Vickie Lind - vickie@mil.dk

Kilder i Forsvarsavisen kan optræde med fuldt navn eller anonymiseres ved at bruge enten for- eller efternavn. Dette er afledt af anbefalinger fra FE om en mulig sikkerhedsrisiko for nogle personelgrupper, hvis de står frem på en måde, så de let kan identificeres.

KOMMUNIKATIONSSEKTIONEN
Værnsfælles Forsvarskommando
Danneskiöld-Samsøes Allé 1
1434 København K
Telefon +45 4567 3444
www.forsvaret.dk

OPLAG: 28.000

VEJEN IND I FORSVARET

Det kræver både en god fysik og en skarp hjerne at blive en del af det moderne danske forsvar. Men hvornår er man egnet til at aftjene værnepligt, og hvad kigger Forsvaret efter, når man vil have en militær uddannelse? Dette tema handler om, hvad der skal til for at blive en del af Forsvaret. For soldater kommer ikke bare marcherende ind fra gaden.

Er du egnet til Forsvaret?
SIDE 4

Forsvaret kræver fire gange bestået
SIDE 5

Med bachelor og baret
SIDE 5

Kernesund core skal matche arbejdspresset
SIDE 6

Elev i Forsvaret
SIDE 7

Niklas Hald:
Aspirant

- Jeg er bange for at blive erklæret uegnet efter min diskusprolaps. Det er træls, hvis min ryg skal afgøre, om jeg kan komme i militæret. Det vil jeg helst selv bestemme.

Niklas Halds første møde med Forsvaret er Forsvarets Dag. Her vurderer lægen hans fysiske egnethed.

ER DU EGNET TIL FORSVARET?

Før det er muligt at blive en del af Forsvaret, skal værnepligten klares. Men du bliver ikke værnepligtig, før Forsvarets Dag har erklæret dig egnet til at tjene i Forsvaret.

TEKST OG FOTO: JULIA LIBERATI / VFK

FORSVARETS DAG Det er en solrig dag i marts, der byder tyve unge mennesker velkommen til deres første møde med Forsvaret til Forsvarets Dag, tidligere kaldt session.

De hilser stille på hinanden og kigger nervøst rundt i lokalet i Herning, der giver dem deres første indtryk af Forsvaret. Det almindelige, hvide tapet er skiftet ud med storslåede billeder af Søværnets skibe, Flyvevåbnets F-16 og soldater fra Hæren.

Uddannelse først

Niklas Hald er nitten år. Han blev nødt til at melde afbud til sin første indkaldelse til Forsvarets Dag. Han var på ferie. Men nu er han her.

- Jeg har altid forestillet mig, at jeg skulle tage min uddannelse, så i militæret og så ud at arbejde derefter. Min mor synes, jeg skal bruge min uddannelse med det samme, fortæller Niklas Hald.

Uddannelsen som betonarbejder er snart i hus, så næste punkt i livet er Forsvaret. Men en gammel diskusprolaps kan spolere hans drøm om at aftjene sin værnepligt.

Valg med risiko

Rummet er stille indtil navneopråbet. Niklas Hald rejser sig fra sin plads bagerst i lokalet, da han hører sit navn. Den høje unge mand får klappet mærke med nummer femten på sin grå sweatshirt. Nu har han tid til at tænke. - Vi har set programmet 'Min Krig' derhjemme, og det har ikke hjulpet min mor til at forstå, hvorfor jeg vil i militæret. Jeg forstår hende godt, for man kommer måske ikke helskindet tilbage fra sådan en tur, siger Niklas Hald.

Hans kammerat blev skudt i hånden, da han var udsendt. - Det er ikke sjovt at høre sådan en historie, men man er klar over, at det er risikoen, når man tager af sted.

Måske ikke egnet

I gangen mellem de forskellige prøverum står Niklas Hald og venter. Han har været til syns- og høreprøve.

- Jeg kunne da høre og se, konstaterer han. - Jeg sad i en boks og skulle lytte efter en bip-lyd, og så skulle jeg trykke, når jeg hørte den. Men om jeg hørte dem alle, det ved jeg ikke, siger Niklas Hald.

I samme sekund kommer en bekendt ud fra rummet, hvor lægetjekket foregår. Han er erklæret ikke egnet,

fremmumler han.

- Nå, var det godt? Spørger Niklas Hald.

- Nja, svarer kammeraten og når ikke mere, før han bliver kaldt videre i programmet.

Niklas Hald læner sig roligt ind over højbordet, som han venter ved og kigger på sine hænder.

- Jeg er bange for at blive erklæret uegnet efter min diskusprolaps. Det er træls, hvis min ryg skal afgøre, om jeg kan komme i militæret. Det vil jeg helst selv bestemme, siger han.

Stræk ryggen

Sessionslægen spørger Niklas Hald til hans helbred. Et par strækøvelser viser, at ryggen fungerer, som den skal. Lægen kan erklære ham egnet.

Sidste punkt på programmet: og Niklas Hald trækker et lavt nummer. Det betyder, at han kun måske bliver indkaldt. I så fald ønsker han at komme til i Holstebro eller i hvert fald blive i Jylland, hvis ikke Holstebro kan lade sig gøre.

- Jeg skal ud og bruge mine kræfter, for jeg er ikke god til at sidde stille. Selvom det nok ikke altid er lige sjovt, at man ikke selv kan bestemme, hvad man skal. Men så længe jeg ikke har prøvet det, kan jeg ikke sige, at det ikke er sjovt, siger Niklas Hald. ■

Scan koden, og se hvorfor en anden ung mand, Alexander, ikke kunne blive værnepligtig i Den Kongelige Livgarde, da han var til Forsvarets Dag.

VÆRNEPLIGT

Ifølge Grundlovens §81 er enhver våbenfør mand forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver. Og sådan har det været siden 1849.

I dag er det muligt at aftjene sin værnepligt i det militære forsvar, ved Beredskabsstyrelsen, civilt arbejde som militærnægter eller ved bistandsarbejde i udviklingslande.

Løbetesten lige efter styrkeøvelserne er en af de ting, mange glemmer at træne før den fysiske afprøvning.

Sidebroen har ry for at være en svær øvelse. Ifølge de kommende aspiranter er det vigtigt at ligge i den helt rigtige stilling, hvis øvelsen skal bestås.

FORSVARET KRÆVER FIRE GANGE BESTÅET

For at tage en uddannelse i Forsvaret, skal alle gennem fire militære prøver. De kan variere lidt alt efter uddannelsen, men grundprincipperne er de samme for alle.

TEKST OG FOTO: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

OPTAGELSE

- Man skal igennem fire prøver for at komme i Forsvaret: en fysisk test, en kundskabsmæssig test i forhold til den søgte uddannelse, en helbredsbedømmelse, og en jobsamtale med en medarbejder fra Forsvarets Rekruttering og en psykolog. Det gælder, uanset om man vil være konstabelev eller officer. Ud fra de fire prøver beslutter en kommission sig for, om man kan blive ansat eller ej. Men helt så enkelt, som det lyder, er det ikke.

- Vi er ikke kun interesseret i at finde de klogeste eller de hurtigste. Det skal være det rigtige mix, så profilen

passer til uddannelsen, forklarer Henrik Lund, der er koordinationsbefalingsmand ved Forsvarets Rekruttering.

En af de vigtigste ting, der skal klarlægges, er, om man overhovedet er klar til at blive soldat.

- De skal kunne holde hovedet koldt i pressede situationer og tage hårde beslutninger, der potentielt kan have fatale konsekvenser, siger Henrik Lund.

Helhedsvurdering afgør sagen

Ved både kundskabsprøverne og samtalerne med Forsvarets Rekruttering og psykologen får ansøgeren point, som indgår i en helhedsvurdering. Lægen, der gennemfører helbredsundersøgelsen, er den eneste med vetoet. Lægen gi-

ver heller ikke point – han eller hun skal blot erklære, om ansøgeren er egnet efter samme regler som fastansatte.

- Det, de fleste falder fra på, er faktisk den fysiske afprøvning og samtalen med psykologen. Mange ansøgere har ikke gjort sig klart, hvad det vil sige at være soldat, siger Henrik Lund.

Når vurderingen af en ansøger er klar, vil en kommission se på de egnede ansøgere og i samarbejde med pågældende uddannelsessted tilbyde de bedste kandidater ansættelse.

- De, der får afslag, får altid en begrundelse. Det kan for eksempel være, de skal forbedre noget eller bare ud og have mere livserfaring, forklarer Henrik Lund. ■

MED BACHELOR OG BARET

At være 'officer and gentleman' er ikke længere nok. På de nye officersuddannelser studerer interne ansøgere sammen med aspiranter, der kan kalde sig 'officer and bachelor'.

AF: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

BACHELORER

- I august 2015 starter de første eksternt rekrutterede kadetter på officersskolerne. De kommer igennem en militær basisuddannelse, men de har også taget en akademisk uddannelse, der blandt andet har hjulpet dem ind i Forsvaret, siger orlogskaptajn Peter Sønderkjøge-Hansen, der det seneste år har arbejdet intenst med de nye uddannelser ved Forsvarsakademiet. Han tilføjer:

- På vores nye officersuddannelser skal vi både have interne og eksterne kadetter, så vi kan koble den meget militære grundfaglighed med det mere akademiske og analytiske. Det er i hvert fald håbet.

Den nye type af officersaspiranter – de kaldes eksterne – blev introduceret ved 2013-2017-forliget, og denne gruppe uddannes sammen med de internt rekrutterede.

- De to grupper starter forskudt, fordi de eksterne skal

gennem en militær grunduddannelse. Faktisk går der op til 10 måneder, før de kommer til at gå i klasse sammen, forklarer Peter Sønderkjøge-Hansen.

Denne problemstilling ser man også hos Forsvarets Rekruttering.

- Det interne rekrutteringsgrundlag er ikke særlig stort. Det er formentlig en udfordring for mange at passe akademiuddannelsen ind, siger seniorsergent Henrik Lund, der er koordinationsbefalingsmand.

Samme afprøvning – nye ansøgere

Enhvilken som helst bacheloruddannelse er adgangsgivende. For eksempelvis ledelse eller statskundskab er jo meget oplagt, men vi kigger bredt på deres kompetencer, så det er en samlet vurdering af ansøgeren, forklarer Peter Sønderkjøge-Hansen.

Den nye type ansøgere giver også nye udfordringer til rekrutteringen.

- De er ældre, og de har en uddannelse, så det er også vigtigt at klarlægge, hvorfor de vil skifte karriere. Min oplevelse er, at mange af dem savner kombinationen af teori og praksis, siger Henrik Lund.

Fysikken halter for nogen

For at blive optaget skal ansøgerne bestå de fysiske basiskrav. Ved afprøvningen til Hærens Officersskole dumpede et par stykker den fysiske afprøvning. Det undrer Henrik Lund, for det er den eneste af prøverne, man kan forberede sig helt til.

- Normalt vil vi sende folk hjem, når de dumper den fysiske afprøvning, men vi er nok lidt large her i starten. Vi skal vurdere deres evner til at lede i dag. Det fysiske kan de godt nå at træne op, mens det er sværere at træne lederevner. Min oplevelse er, at de, der på en eller anden måde tidligere har haft kontakt med Forsvaret, tager idrætten mere alvorligt, forklarer han. ■

KERNESUND CORE SKAL MATCHE ARBEJDSPRESSET

En stærk core-muskulatur forebygger mange skader, og derfor er der stort fokus på styrken i maven og ryggen i den fysiske del af vurderingen af en mulig soldat.

TEKST OG FOTO: JULIA LIBERATI / VFK

TRÆNING Det er core-muskulaturen – ryggen og maven – der sørger for, at kroppen er stabil, samtidig med den er fleksibel. Den fysiske del af Forsvarets optagelsesprøve forsøger derfor at klarlægge, om core-musklerne er stærke nok til at gøre netop det. Således forebygger man mange af de skader, soldaterne pådrager sig i det daglige arbejde.

- Testen skal sige noget om kroppens tilstand, den skal være arbejdsrelateret, og så skal den sigte bredt. Fundamentet for en uddannelse ved Forsvaret er et godt helbred og en sund krop, siger Klaus Gabriel Sørensen, chef for Studie og Udviklingssektionen ved Center For Idræt, FSU, der har været med til at udvikle testen.

Desuden afspejler den nye test, hvilket arbejdspresset kroppen bliver udsat for i det daglige arbejde ved Forsvaret, fortæller Kenneth Hilt, der er teamleder fysioterapeut hos Forsvarets Sundhedstjeneste.

- Uanset om du arbejder på kontor eller på

et skib, aktiveres dine core-muskler for at holde din balance og stabilisere din vægt, så alle har gavn af en stærk core. Desuden er den nødvendig på grund af det omstillingsarbejde, soldaterne har til daglig, hvor de eksempelvis knæler og løber med en opakning på ryggen.

Kønnene skal kunne det samme

Med den nye fysiske optagelsesprøve bliver der ikke differentieret mellem kønnene. Det vil sige, at kvinder og mænd er sidestillet og skal kunne klare de samme øvelser på den samme tid. Også selvom det kræver mere af kvindekroppen at udføre de samme øvelser.

- Det er kun fair, at kvinder skal kunne det samme, for de har samme arbejdskrav som mændene. Forsvaret skal være sit ansvar bevidst og sørge for, at de også kan holde til det daglige arbejdspress, siger Klaus Gabriel Sørensen fra Forsvarets Sundhedstjeneste.

Og den ens optagelsesproces har ind til videre båret frugt.

- Flere kvinder kommer ind på uddannelser-

ne og kan holde til det. Før havde de en højere skadesstatistik, og flere kvinder måtte gå ud med skader på sprogofficers- og sergentuddannelsen, fortæller Klaus Gabriel Sørensen.

Testen genkendes

Testen består af de samme øvelser, som de nye basiskrav, der siden begyndelsen af 2015, skal bestås af Forsvarets ansatte én gang om året. Og det er ikke tilfældigt, at de samme øvelser går igen.

- Testen løfter den almene sundhed i Forsvaret, og den minimerer skadesrisikoen for medarbejderne. Når det er de samme gennemgående øvelser, så kender kroppen dem, og du skal ikke til at lære noget nyt, forklarer Kenneth Hilt, teamleder fysioterapeut.

Optagelsesprøven adskiller sig dog fra basiskravene ved ikke at differentiere på hverken køn eller alder. Det vil sige, at det er uddannelsen, man vil ind på, der afgør, hvilket niveau core- og løbetesten skal bestås på. ■

UDDANNELSEN BESTEMMER

Der bliver hverken differentieret på køn eller alder, når du skal bestå de fysiske tests i forbindelse med optagelse på en uddannelse. Det er den uddannelse, du søger ind på, der afgør, hvilket fysisk niveau, du skal optages på.

De fleste uddannelser i Forsvaret kræver, at du kan bestå core-testen på niveau to.

Der er ingen uddannelse, der kræver, at du kan bestå core-testens niveau fem. Den er indsat som motivationsfaktor og for at sætte en grænse, man ikke behøver at træne sig ud over.

ANTON HØJLAND

faglærer, 2 år i nuværende stilling

Hvordan og hvorfor startede du i Forsvaret?

Jeg har arbejdet i Forsvaret som militært ansat faglærer ved Flyvevåbnets Specialskole før. Da jeg var kommet ud i det civile, mødte jeg en gammel elev, der fortalte om en ledig stilling som civil faglærer ved Air Force Training Centre. Og eftersom jeg synes, det er et interessant undervisningsmiljø at arbejde i, ville jeg gerne tilbage.

Hvordan bruger du som civil dine kompetencer på en militær arbejdsplads?

Mine kompetencer kommer i spil her, fordi det er en civil kompetencegivende uddannelse.

I den civile verden har jeg set tingene i et lidt andet lys, og det giver bredde at kunne belyse en civil kompetencegivende uddannelse med civil erfaring i et militært system. Det, at have været ude på den anden side, giver en bredere erfaring, og det, jeg underviser i, bliver dermed også fagligt bredere funderet.

BRIAN SVENDSEN

sagsbehandler, 7 år i Forsvaret

Hvordan og hvorfor startede du i Forsvaret?

Jeg aftjente ikke værnepligt og havde ikke det store kendskab til Forsvaret, inden jeg selv blev ansat. En god ven og ansat i Forsvarsministeriet anbefalede Forsvaret. Han beskrev et arbejdsområde med spændende og varierende opgaver, meget engagerede medarbejdere og med stor samfundsmæssig betydning. Jeg søgte herefter en stilling i den tidligere Forsvarskommando og fandt ud af, at min kammerat havde helt ret i sin beskrivelse af Forsvaret som arbejdsplads.

Hvordan bruger du som civil dine kompetencer på en militær arbejdsplads?

Jeg er uddannet jurist og har haft fornøjelsen af at arbejde med vidt forskellige opgaver, hvor der har været brug for min juridiske kunnen. Opgaver, som spænder fra udfærdigelse af nationale og internationale aftaler samt missionsdirektiver til undervisning i god forvaltningsskik og behandling af aktindsigtssager. Herudover oplever jeg, at samarbejdet mellem civile og militært ansatte i Forsvaret fungerer rigtig godt. I mange tilfælde er det en god ide, at en opgave eller problemstilling bliver belyst fra forskellige synsvinkler. Kombinationen af den militærfaglige viden og civiles færdigheder skaber nogle gode resultater.

ELEVER ER GLADE FOR FORSVARET MEN SVÆRE AT HOLDE PÅ

Én vej ind i Forsvaret er at tage en elevuddannelse. I langt de fleste tilfælde skal selve skoledelen tages på civile tekniske skoler, og det har vist sig, at mange forlader Forsvaret, når de er færdiguddannede.

Automatikteknikerelev Ivan ved Søværnets tekniske skole.

TEKST OG FOTO: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

ELEVER Der er mange måder at arbejde i Forsvaret på. En af dem er som håndværker, og der er elevpladser til en bred vifte af håndværkeruddannelser. Som regel er det dog kun praktikdelen, som man tager i Forsvaret – og fra den 1. juni 2015 er der kun én uddannelse tilbage, hvor også skoledelen foregår i Forsvaret. Det er uddannelsen til flymekaniker. - Det er en fordel for os at have eleverne helt fra starten. De får ikke kun uddannelsen, men også en virksomhedskultur, forklarer Ole Søndergaard, der er faglærer på flymekanikeruddannelsen.

Forskellige forløb

På Søværnets Tekniske Skole kunne man frem til 1. juni 2015 tage uddannelserne til automatiktekniker og elektronik-fagtekniker fuldt ud, men skoledelen skal nu tages på de civile tekniske skoler. - Vi har for haft et meget velfungerende uddannelsessystem. Det bliver en udfordring fremadrettet, fordi eleverne kommer fra forskellige skoler med forskellige forløb,

siger Bo Slot Kjær Madsen, der er lærlingekoordinator i Marinestaben.

Bo Slot Kjær Madsen kan godt genkende den virksomhedskultur, Ole Søndergaard taler om.

- Før blev eleverne uddannet til Søværnet. Det skal de nu først til at lære, når de starter i praktikken, forklarer Bo Slot Kjær Madsen.

Forsvaret er et godt uddannelsessted

Marineoverkonstabel Ivan går på det sidste hold automatikteknikere på Søværnets Tekniske Skole. Han er glad for at have kunnet tage hele uddannelsen i Forsvaret og ikke skulle tage skoledelen civilt.

- Jeg har en fortid i Hæren, og jeg kan godt lide at arbejde i Forsvaret, men jeg søgte primært uddannelsen, fordi jeg interesserer mig for elektronik, siger Ivan.

Flyverkonstabel Anders, der går på flymekanikeruddannelsen, valgte Forsvaret, fordi han var på rundvisning på Fighter Wing Skrydstrup, hvor de fortalte, at der er mangel på flymekanikere.

- Jeg søgte uddannelsen, fordi jeg elsker tandhjul og ting, der kører rundt. Jeg er mekaniknørd, og Forsvaret er en spændende

og anderledes arbejdsplads, og jeg synes, vi har gode forhold som elever, siger Anders.

Problemer med at holde på eleverne

Forsvaret uddanner det antal håndværkere, som skal bruges til at vedligeholde materieleet, men det kan være svært at holde på eleverne, når de er færdiguddannet.

- Jeg vil egentlig gerne blive i Forsvaret, men jeg vil også gerne have en familie, og det synes jeg er svært at forene med Søværnet, fordi man sejler så meget, forklarer Ivan, der er usikker på om han vil læse videre eller søge job i det civile, når han er færdig.

På flymekanikeruddannelsen er der en anden udfordring. Man får nemlig ikke det såkaldte Air Maintenance License (AML), der giver lov til at arbejde som civil flymekaniker. Det kan eleverne tage gennem et års erfaring på en civil flyvedligeholdelsesvirksomhed

- Mange af vores elever drømmer nok om at tage AML på et tidspunkt, og så kan de tjene flere penge i det civile, fortæller Ole Søndergaard.

Anders fra flymekanikerskolen har gjort sig tanker om en fremtid i Forsvaret, der

kan indebære udsendelser.

- Vi er ikke i skudlinjen, så det har jeg ikke noget imod, men på et tidspunkt kunne jeg da godt tænke mig at tage et AML, jeg vil i hvert fald arbejde et par år som helikoptermekaniker først. Så må vi se, fortæller han. ■

ELEVER I FORSVARET

Det har altid været muligt at supplere sin soldateruddannelse med en håndværkeruddannelse i Forsvaret. Over tid er skoledelen dog blev udligneret til de civile, tekniske skoler, mens praktikdelen stadig kan tages i Forsvaret. I dag er der kun en uddannelse tilbage, hvor hele uddannelsen tages i Forsvaret og det er flymekanikeruddannelsen ved Air Force Training Centre. Uddannelsen er civilt kompetencegivende.

Ønsker man at blive elev i Forsvaret skal man stadig gennem en militær afprøvning for at få en praktikplads. Man er ansat militært med jobsikring og mulighed for udsendelse efterfølgende.

SIMON K. BERING PAPOUSEK

Daglig leder/Forsvarets Bibliotekscenter - Kastellet. Startede i Forsvaret 1. april 2008

Hvordan og hvorfor startede du i Forsvaret?

Efter min bacheloreksamen fra Danmarks Biblioteksskole, fortsatte jeg mine studier på Historie og Kultur- og Sprogstudier på Roskilde Universitet. Efter et par måneder som færdiguddannet fik jeg en midlertidig stilling på Det Kongelige Garnisonsbibliotek, som Hærens bibliotek hed. Jeg kendte til biblioteket fra min studietid og ønskede brændende at få foden indenfor et sted, hvor jeg kunne bruge begge mine uddannelser. Jeg var heldig og dygtig nok til, at det lykkedes.

Hvordan bruger du som civil dine kompetencer på en militær arbejdsplads?

Jeg lader mig inspirere af forskellige biblioteker og uddannelsesinstitutioner for at finde måder og ideer at drive Forsvarets Bibliotekscenter på. Da biblioteket, som institution langt hen ad vejen er en af det danske samfunds grundpiller, er det helt oplagt at tænke på den måde. Men jeg kigger også indenfor hegnene for at finde input derfra. For eksempel i relation til biblioteksstøtten overfor vores kadetter og hvad de har behov for. Som civil er jeg ikke knyttet tættere til det ene værn frem for de to andre værn. Jeg ser biblioteket som et hele uanset værn, men jeg er udmærket klar over forskellene i de tre værnskulturer.

HELLE JENSEN

Kontorassistent, i Forsvaret siden 1993

Hvordan og hvorfor startede du i Forsvaret?

Jeg ledte efter en elevplads som kontorassistent, og Forsvaret slog en plads op tilbage i 1993. Jeg søgte den og fik den. Før det sad jeg på systue.

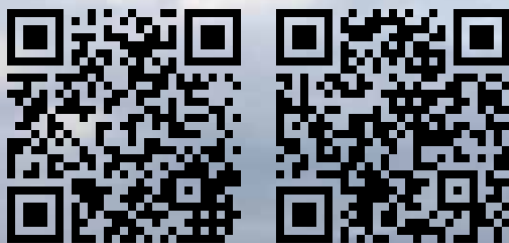
Hvordan bruger du som civil dine kompetencer på en militær arbejdsplads?

Det er egentlig svært at svare på, da jeg jo er uddannet her. Mine kompetencer er blevet udviklet i Forsvaret. Men på skolen lærte jeg naturligvis at sidde på kontor og bruge en computer, som jeg skal kunne i dag.

Baltic SAREX

Den årlige søredningsøvelse Baltic Sarex kører på 20. år. Den foregår i Østersøen ud for Bornholm, og i alt deltager otte Østersø-nationer og Frankrig.

Danmark deltog med en EH101 Merlin-helikopter, et Challenger-fly og omkring fjorten skibe.

Se videoer fra Baltic SAREX ved at scanne QR-koderne.

Baltic Sarex er verdens største søredningsøvelse. Seks helikoptere, to fastvingede fly og over 30 skibe fra ni lande deltager.

KAOS STYRKER TRYGHEDEN I ØSTERSØEN

Der var skruet op for kaosset, da deltagere fra ni forskellige landes redningstjenester skulle samarbejde i den store øvelse Baltic Sarex i farvandet ud for Bornholm.

En tysk redningshelikopter evakuerer figuranter fra det svenske kystvagtskib.

TEKST OG FOTO: EMMA KIRKETERP / VFK

SØREDNING Op mod 30 skibe, seks helikoptere og to fastvingede fly fra ni nationer var i uge 19 rykket til Bornholm for at deltage i verdens største søredningsøvelse, Baltic Sarex 2015. Redningsenheder fra Danmark, Sverige, Tyskland, Finland, Polen, Frankrig, Estland, Letland og Litauen deltog.

Østersøen dannede rammen for øvelsen, der skal sikre trygheden til søs, hvis for eksempel to skibe skulle kolliderede. Og det var netop et af scenarijerne under Baltic Sarex.

Brug for hjælp

- Vi er stødt sammen med et skib. Fem mand er faldet overbord, og det brænder, kalder kaptajnen på det danske skib Gunnar Thorson over radioen.

Radioen skratter. Han har fået kontakt til et tysk skib i nærheden, som kan komme Gunnar Thorson til undsætning i løbet af et

kvarter. Der er brug for assistance. Hurtigt.

Øvelsen træner redningsenhederne i evne til at samarbejde, hvis en forfærdelig ulykke skulle ske. Ifølge øvelsens hovedplanlægger er der hentet inspiration fra tidligere færgeulykker, så scenarier som brand, kemikalieudslip, læk og sårede kan blive så realistiske som muligt.

- Både hvad angår omfang og sværhedsgrad er realismen i top, men for at holde alle enheder beskæftiget har vi mange hændelser samtidigt, siger kaptajnlejtant Jens Sejerskjold Sørensen, der er øvelsens hovedplanlægger.

- Vi nøjes ikke med at have én færge, der har problemer, vi har to episoder, hvor to skibe er stødt sammen, siger han.

Andre nationer til undsætning

En, to, tre skibe dukker op i horisonten. En redningsbåd nærmer sig Gunnar Thorson. Længere ude er et andet skib ved at slukke en brand på Havfruen, det skib Gunnar

Thorson er stødt sammen med.

Estiske røgdykkere, tyske læger og danske og svenske reddere er klar til undsætning. De forbinder brandsår, pakker sårede ind i aluminiumstæpper og beroliger dem. Redningsbåde dukker op og sejler de sårede væk fra Gunnar Thorson.

Det kræver ekstra meget at kunne koordinere i kaos under den multinationale øvelse, når kommunikationen bliver nødt til at foregå på engelsk – ingen af redningstjenesternes førstesprog.

- Det giver store udfordringer, når forskellige nationer skal samarbejde. Sprogbarrieren kan give misforståelser, siger premierløjtnant Rebekka Haarby Hansen, chef på patruljefartøjet Havfruen.

Den tyske læge fra redningstjenesten i Bremen, Thomas Braun, er enig i, at flere forskellige sprog kan komplicere redningsindsatsen. Trods sproglige udfordringer lykkes det at få alle figuranter sikkert væk med helikopter og redningsbåde fra Gun-

nar Thorson.

- Sprogbarrierer er altid en udfordring. Franskmandene taler ikke polsk, og polakkerne taler ikke fransk. Indimellem er det svært, men vi klarer det, siger Thomas Braun.

Gode resultater

Eva Ljungkvist er brandingeniør hos Politiet og har deltaget i Baltic Sarex i tre år. Hendes opgave er at hjælpe den On Scene Coordinator, der skal styre redningstjenesterne til søs, med at holde overblikket og koordinere indsatsen mellem de andre redningsenheder i nærheden.

Eva Ljungkvist er tilfreds med øvelsens resultat.

- I løbet af ugen har jeg set mange eksempler på gode commanders, og jeg er utrolig stolt over det, man har lavet på Baltic Sarex. Jeg håber, at deltagerne vil tage deres erfaringer med sig og gøre det endnu bedre næste gang, siger Eva Ljungkvist. ■

Ny direktør for FPS

NYT JOB: Den 15. juni 2015 tiltrådte Laila Reenberg stillingen som direktør for Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS). Laila Reenberg er uddannet jurist og har gennem en lang karriere i Forsvarsministeriet opbygget erfaring med styringen af koncernens HR. Senest har hun som afdelingschef for koncernpersonale- og administrationsafdelingen i Forsvarsministeriet, været overordnet ansvarlig for strategisk HR-kontor, personalekontoret og servicekontoret. ■

Energikørekort på vej

MILJØ: Ansatte under Forsvarsministeriets myndighedsområde skal have bedre styr på energiforbruget, både for klimaets og virksomhedens pengepungs skyld. Derfor lancerer Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse nu en totrinsraket, hvor man gennem uddannelse af de ansatte vil mindske Forsvarets klimapåvirkninger. I første omgang uddannes chefer, ledere og energiambassadører i grundlæggende energiledelse – og i efteråret lanceres energikørekortet, som er for alle ansatte under Forsvarsministeriets myndighedsområde uanset funktion. Begge uddannelser tages på fels.dk.

Energiuddannelsen er et af initiativerne, der skal støtte op om visionen fra Forsvarsministeriets klima- og energistrategi om at reducere energiforbruget med minimum 20 procent med udgangen af 2020. ■

PAS PÅ NATUREN

Kraftig, sort plastic lægges over området, hvor den japanske pileurt er fjeldet og gravet op.

Bjørneklo, japansk pileurt, glansbladet hæg og rynket rose er nogle af de arter, der er målet for indsatsen mod invasive arter på Forsvarets arealer.

AF FORSVARSMINISTERIETS EJENDOMSSTYRELSE

MILJØ Som et led i naturplejen på Forsvarets arealer bekæmpes en række invasive arter, der er uønskede i den danske natur, fordi de påvirker det eksisterende økosystem. Blandt de arter, kampen føres mod, er japansk pileurt.

På flere af Forsvarets arealer er nye faser af den kamp netop indledt, men japansk pileurt er ikke nem at slippe af med. Den op til tre meter høje pileurt vokser tæt og har et meget stort rodnet, der kan nå op mod to meter ned og op til syv meter væk fra midten. Derfor er det ikke nogen nem opgave at fjerne den.

I foråret skæres pileurten ned, og jorden skrælles væk i 15 centimeters dybde, men det er slet ikke nok. Nye skud dukker op den efterfølgende sommer, og disse slås ned. Den proces gentages flere gange henover sommeren, og så er det tid til næste fase af slaget.

Sort plastic har normalt ikke noget at gøre i naturen, men er effektiv i kampen mod japansk pileurt. De nye skud kvæles ganske enkelt ved at afskære dem fra at nå op i lyset. Metoden anvendes andre steder mod bjørneklo, men hvor denne kan bekæmpes på en sæson eller to, så skal den sorte plastic blive liggende i mindst tre år, før den japanske pileurt er effektivt bekæmpet.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er Danmarks næststørste arealforvalter med

omkring 33.000 hektar skyde- og øvelses- terræner. For alle arealer udarbejdes drifts- og plejeplaner, hvori områdets naturværdier kortlægges, og der lægges planer for, hvordan området skal plejes for at tilgode de unikke kvaliteter på området. Herunder lægges også strategier for bekæmpelse af invasive arter.

Lad plastikken ligge!

Flere steder på Forsvarsministeriets arealer kan man opleve store, udstrakte områder med sort plastic. Området kan virke tillokkende som underlag for en bivuak eller opfattes som en gang natursvineri, der skal fjernes. Men begge dele er en meget dårlig ide.

Plastikken er en del af bekæmpelsen af invasive arter og er lagt ud for at afskære de uønskede vegetationer fra at komme op i dagslyset. Hvis plastikken fjernes, eller der kommer endog blot små huller i plastikken, så kan indsatsen ende med at være forgæves. Mange af de uønskede arter er nemlig meget hurtige til at brede sig, hvis de bare får lidt mulighed for det.

Hvis man støder på store områder med sort plastic, er det derfor vigtigt, at man ikke fjerner plastikken eller træder ind på plastikken. De fleste steder er der opsat skilte med en lille beskrivelse af, hvad formålet er med plastikområdet, men er man i tvivl er det en god ide at kontakte det ansvarlige driftsområde. ■

Skovfoged Martin Nicholas Snedker Hansen fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ved et af de områder, hvor der bekæmpes japansk pileurt.

KAMMERATER KONKURRERER

Konkurrencen Nordic Tank Challenge var en lejlighed til både at finde den bedste kampvognsbesætning, erfaringsudveksle og danne venskaber på tværs af landegrænser.

X-games handlede om god kommunikation - både ovenpå kampvognen og inde i den.

Under førstehjælpskonkurrencen skulle deltagerne blandt andet trække en såret figurant ud af kampvognen.

Dette engelske hold slog faktisk det danske i direkte konkurrence under hjulskift-disciplinen.

Der var fart på, da ammunitionen blev hentet til den disciplin, hvor det gjaldt om at lade og aflade sin kampvogn hurtigt.

TEKST OG FOTO: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

KAMPVOGNE

Kæmpestore maskiner, brønde motorer og stressede soldater fra seks nationer. Der blev givet fuld gas til Nordic Tank Challenge, da konkurrencen blev afholdt i Holstebro den 6. og 7. maj. Kampvognsbesætningerne skulle konkurrere i ti discipliner, blandt andet hjulskifte, ammunitionsledning, førstehjælp, skydning og de såkaldte x-games, der handlede om samarbejde og kommunikation mellem soldaterne. Men

det handlede ikke kun om konkurrence.

- Vi holder konkurrencen med tre primære formål. For det første for at konkurrere. For det andet kan vi se på de forskellige discipliner, hvor vi klarer os godt, og hvor vi skal sætte mere ind i uddannelsen og den daglige træning. For det tredje er der andre nationer med. Det er en fordel, for vi bruger forskellige procedurer og kan på den måde lære af hinanden, fortæller major Jesper Møller-Pedersen, der er næstkommanderende i Panserbataljonen.

Ud over Danmark deltog også Canada, Tyskland, England, Norge og Sverige. Hver nation deltog med to hold, men der kørte også en anden konkurrence kun for de danske besætninger siddende med Nordic Tank Challenge. - Men det er de fuldstændigt samme discipliner, så det er faktisk muligt at måle, hvem der er bedst, siger Jesper Møller-Pedersen.

Holdånd

Det kan måske undre, at konkurrencen hedder Nordic Tank Challenge, når der deltog nationer

som Tyskland, England og Canada. Det skyldes, at konkurrencen udspringer af den danske konkurrence.

- For tre år siden havde vi et uddannelsessamarbejde med Sverige. De lærte os, hvordan man agerer med en kampvogn i 20 graders frost og med sne til livet. Som en modydelse inviterede vi svenskerne med. Sidste år inviterede vi også Norge, og i år er der kommet tre nationer mere til, forklarer Jesper Møller-Pedersen.

Selvom soldaterne var opsatte på at vinde og gav fuld gas, så var

det i venskabelig stemning.

- Onsdag morgen var der en dansk kører, der lagde sig syg. Tyskerne havde en kører i reserve, der straks tilbød at hjælpe, så nu er der faktisk et dansk hold med en tysk kører. Så nok er det konkurrence, men det handler også om venskaber, og om at vi kan lære af hinanden, siger Jesper Møller-Pedersen.

Vinderne blev den danske besætning 3.2 fra 2. Eskadron / Panserbataljonen. Andenpladsen gik til hold 1.5 fra 1. Eskadron, mens en norsk besætning fra Telemarksbataljonen tog tredjepladsen. ■

Slut med dansk ebola-indsats

EBOLA: Danmarks støtte til at stoppe Ebola-epidemien i Sierra Leone sluttede endeligt den 10. juni. De fem læger ledet af Nina Friis-Møller, fem sygeplejersker, tre bioanalytikere og Forsvarets udsendte major kunne vende hjem med visheden om, at ebola-epidemien er så godt som slået ned i Sierra Leone. I ugerne op til hjemrejsen blev nye lokale udbrud registreret, men lokalt har man fået kapacitet til at håndtere udbruddene, og ebola breder sig ikke længere som en epidemi. I sin sidste arbejdsrapport fra Port Loko konkluderer major Tim Olsen, at der samlet set er et højt antal sengepladser i Port Loko-området. Hold 4 har således også haft overskud til at behandle følgeskader efter Ebola. - Det er de patienter, som har overlevet smitten men samtidig har fået kroniske eller behandlings-bare mén efter sygdommen, fortæller stabslæge Claus Neumann fra Forsvarets Sundhedstjeneste. - Så det er det rigtige tidspunkt, Danmarks ebola-indsats slutter i henhold til det mandat, bidraget er udsendt på, mener stabslægen. ■

Forsvarschefer mødtes i KBH

SAMARBEJDE: Forsvarschef Peter Bartram og den øverstkommanderende for de amerikanske styrker i Europa, general Philip M. Breedlove, var sidst i maj værter for en konference for nordeuropæiske forsvarschefer i København. Her drøftede man bl.a. emner af betydning for den sikkerhedspolitiske situation i Europa. - Det har stor værdi at kunne drøfte emner af fælles interesse med kolleger fra vores nabolande, ligesom det er værdifuldt at få bekræftet det amerikanske engagement i europæisk sikkerhed, sagde forsvarschef Peter Bartram efterfølgende. ■

SØVÆRNETS NYE FORBILLEDE

Besætningen på fregatten Peter Willemoes har bestået den britiske flådes træning ved FOST. Nu skal fregatten være med til at professionalisere hele den danske flåde.

AF LARS BØGH VINTHIER / VFK

UDDANNELSE Flådestationen i Plymouth er set med danske øjne meget imponerende. Kæmpe haller med fregatter til reparation, adskillige u-både langs kajerne og en officersmesse og befalingsmandsmesse, som troner over de grønne plæner. I seks uger har de 116 mand fra fregatten Peter Willemoes været kursister hos Flag Officer Sea Training (FOST) i Plymouth.

De flotte omgivelser til trods har ugerne budt på udfordrende træning. Sammen med FOST Sea Riders, der er instruktører, har besætningen undersøgt, afprøvet og diskuteret organisation og procedurer over hele skibet i alle slags situationer for at finde best-practice.

- Det, som vi lærer herovre, er baseret på

mange års erfaring. Ikke blot briternes egne erfaringer, men også andre nationer, siger kommandørkaptajn Kristian Haumann, der er chef for Peter Willemoes.

Kristi Himmelfartsdag skulle besætningen så til endelig bedømmelse. 25 Sea Riders lænede sig tilbage og vurderede indsatsen under kurssets allersidste torsdagskrig.

Den samlede vurdering blev rigtig god, og fregatten bestod således FOST med glans. Resultatet var bedre, end skibschefen havde turdet håbe på, og det gav god grund til stolthed.

Højt niveau

- Vi kommer med et skib, der er gennemtænkt. Det er godt designet, og det fungerer som skib og som kampmaskine, og det er selvfølgelig et godt grundlag. Men det

vigtigste er selvfølgelig den besætning, der er om bord på skibet. Fundamentet er skibet, men besætningen er nu på samme høje niveau. Vi har simpelthen nået et resultat, som vi ikke troede, var muligt, før vi kom herover, konkluderede Kristian Haumann.

I dagens anledning, var både chefen for Marinestaben og chefen for 2. Eskadre om bord, og også de er stolte over resultatet.

- De nye fregatter er en kompliceret og slagkraftig platform, som Peter Willemoes' besætning nu lever op til. De har imponeret både os og englænderne, sagde kommandør Torben Mikkelsen, mens kontreadmiral Frank Trojahn ser frem til, at mentalitet og motivation i superligaklassen bliver delt ud til resten af Søværnet. ■

Uddrag fra FOST's afsluttende ord, om Peter Willemoes:

"...demonstrated resilient war-fighting capability and developed a robust war-fighting mentality...and the crew is now ready to take up any task".

FOST

FOST er en forkortelse for Flag Officer Sea Training. FOST er den engelske flåde, Royal Navy's skole på flådestationen i Plymouth, hvor hele skibsbesætninger trænes.

Grundprincippet er, at besætningen skal kunne fokusere på både at bekæmpe angreb udefra og bevare skibets evner til at manøvrere og ikke mindst prioritere indsatsen. Uddannelsen foregår på besætningernes egne skibe, hvor instruktører i stort tal overvåger og instruerer. Peter Willemoes er første fregatbesætning, som afslutter FOST i april/ maj 2015. Det er planen, at alle danske fregat- og støtteskibsbesætninger over de følgende år skal gennemføre FOST.

BEST PRACTICE

FOST Sea Riders finder sammen med de ansvarlige besætningsmedlemmer frem til den bedste løsning ved eksempelvis bekæmpelse af ydre trusler fra luften, overfladen og fra under vandet, havaribekæmpelse og reparation af udstyr hvis fregatten bliver ramt, godt sømandsskab m.v. Herved bliver fregatten i stand til at løse sine opgaver mest effektivt.

JANNIC

Dæksmand (til venstre): RAS- brændstoftankning til søs. En række liner er blevet tilført, så spil og maskiner nu laver arbejdet og med bedre sikkerhed og lettere arbejdsgang til følge.

IVAN

Logistikassistent: Læk-stop kasser, depoter med tømmer, afstivnings-"soldater" og sække med kiler placeret 16 strategiske steder. Giver meget hurtigere indsats ved havari. Havaripatrujler gjort større og skåret ned til to.

HENRIK

Taktikofficer (i midten): Operationsrum. Omplacering af personel giver bedre kommunikation, overblik og beslutningskraft. Bedre procedurer giver hurtigere og mere præcis anvendelse af skibets sensorer og våben.

JACOB OG DAN

Elektriker/blikkenslager: Brand i maskinen. Røgmaske, udstyr og dragter er nu placeret så der kan handles hurtigt ved brand. Brandbekæmperen får nu støtte fra makker i værkstedet.

REKRUTTERING LANGT MOD NORD

Et hold på fire mand besøgte syv byer i Grønland for at informere unge grønlandske mænd og kvinder om mulighederne for at tage en uddannelse i Forsvaret.

De unge fik blandt andet mulighed for at prøve kræfter med Forsvarets nye fysiske krav. Foto: Ronny Rasmussen

AF FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

GRØNLAND - Da vi besøgte Qaqortoq var der 20 tilmeldte, men på selve dagen mødte over tre gange så mange op, siger major Torben Grinderslev, der er projektleder for Forsvarets Informationsdag i Grønland.

På informationsdagen blev de unge blandt andet briefet om Forsvarets rolle i Arktis og uddannelsesmulighederne i Forsvaret og havde desuden mulighed for at afprøve deres dansk og engelskkompetencer og få testet muskelstyrke og kondition.

Naturen bestemmer

I Grønland er det naturen, der bestemmer, og det fik grønlandsteamet at mærke, da deres flyvning fra Østgrønland til Nuuk blev aflyst grundet dårligt vejr. De to planlagte infor-

mationsdage i Nuuk blev derfor slået sammen til én og afholdt tirsdag den 2. juni. Godt 75 interesserede unge grønlandere mødte op for at høre om mulighederne i Forsvaret.

- Jeg synes, det har været en rigtig interessant dag. Det er også godt at vide, hvor jeg står rent fysisk og sprogligt, inden jeg søger ind til Forsvaret her til sommer. Jeg synes især, at sprogtesten var svær, men jeg klarede begge prøver og håber på at komme til Forsvarets dag, siger Frederik Siegstad, 21 år og HTX-studerende.

I topform

Selvom det danske sprog hos enkelte kan være en begrænsning, fejler den fysiske form til gengæld intet og flere grønlandere gennemførte løbetesten på en fremragende tid.

- Jeg synes, at vi har mødt nogle engagerede unge mennesker, som har

udvist stor entusiasme på Forsvarets Informationsdag, og jeg er imponeret over at se, hvor engageret de gik til de fysiske test. Vi skal i hvert fald fortsætte de næste to år med at udvikle det fundament, vi nu har opbygget, så vi kommer ud til endnu flere unge grønlandere og kan informere om de mange muligheder for job og uddannelse i Forsvaret, siger Pernille Reuter Eriksen, vicedirektør i Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

I Nuuk blev der samtidig med informationsdagen også afholdt en preseseance, hvor flere ministre fra Grønlands Selvstyre deltog. Her udtrykte Vittus Qujaukisq, minister for Finans- og Indenrigsaffænder, glæde over at unge grønlandere nu kan få indblik i Forsvarets opgaver og karrieremuligheder. ■

DANSKE DIVISION DELTOG I CERTIFICERIN- GEN AF ARRC

I første halvdel af maj måned deltog Danske Division i øvelse Trident Jaguar 15. En certificering af Allied Rapid Reaction Corps (ARRC), som var forudsætningen for at korpset kan indgå i en "Readiness Stand By" rolle fra juli i år.

AF KAPTAJN NIELS BRANDT / PUBLIC AFFAIRS OFFICER, DANSKE DIVISION

TRIDENT JAGUAR Danske Divisions rolle i øvelse Trident Jaguar var at spille de deltagende landstyrker, som omfattede de brigader, der er affilieret til divisionen. Det er de to danske brigader, 1. Estiske Brigade, 1. Lettiske Landstyrke Brigade og den litauiske Iron Wolf Brigade. Divisionen skulle som lower control indspille særlige hændelser, der kunne udfordre ARRC'en både operativt, taktisk og moralsk.

Lille hold på 60

Trident Jaguar blev gennemført ved Joint Warfare Centre. Det er et stort NATO træningscenter ved Stavanger i Norge, hvor større stabe bliver øvet. Her var der god plads til de over 1.000 mand fra over 20 NATO lande, der deltog i certificeringen af ARRCen. Danske Division deltog med et lille hold på knapt 60 officerer og befalingsmænd.

Holdet var sammensat af en lille kerne fra divisionens faste stab under ledelse af fungerende divisionschef, oberst Claus Wessel-Tolvig. Desuden deltog en række officerer og befalingsmænd fra Forsvarsakademiet, Hærens Officersskole, Totalforsvarsregion Sjælland, fire officerer fra Letland, fem officerer fra Litauen og endelig deltog en stabiliseringsrådgiver fra Forsvarsministeriet.

Certificering af ARRC

Scenariet tog udgangspunkt i et moderne øvelsesscenario, der er skabt af NATO. Formålet med det er at sætte NATO's stabe i stand til at træne alle facetter af den hybridkrig, som en krise i nærheden af Europa kunne frembyde. Her er den sydlige del af Sverige og Øland omdannet til landet Arnland. Rundt om Arnland ligger Danmark, Tyskland, Polen, Litauen, Letland og Estland.

Trident Jaguar begyndte 90 dage inde i krisen. Oprørslederen Gaston Plahn havde annekteret Kalmarprovinsen i den østlige del af Arnland. Oprørsbander huserede i landet og fremtvang uroligheder. Den siddende regering har bedt NATO om hjælp til at afhjælpe krisen, udvide partnerskabet og medvirke til at skabe tryk og velstand i landet. Det var i det scenarium, Danske Division og ARRC'en skulle arbejde.

Øvelsen sluttede den 15. maj med certificeringen af ARRC'en. Derefter deltager Danske Division i øvelse Saber Knight i Litauen, som er inkorporeret i den større amerikanske ledede øvelse, Saber Strike. Den slutter for divisionens vedkommende den 12. juni.

Med sort: Du kan læse meget mere om Trident Jaguar på forsvaret.dk/hæren. ■

FORSVARETS INFORMATIONS DAG I GRØNLAND

Forsvarets Informationsdag i Grønland blev gennemført i perioden 26. maj til 10. juni 2015 i syv udvalgte større byer i Grønland, som alle har en stor andel af unge grønlandske mænd og kvinder. Programmet indeholdte briefinger om Forsvarets opgaver i Arktis, værnepligtsuddannelser og karrieremuligheder i Forsvaret. De unge kunne også vælge at gennemføre en række fysiske og sproglige test.

Forsvarets Informationsdag er baseret på frivillig deltagelse og gennemføres i samarbejde med Grønlands Selvstyre, kommunerne og lokale uddannelsesvejledere.

Forsvarets Informationsdag vil blive evalueret løbende og er foreløbigt planlagt til at finde sted fra 2015-2017.

Selv Sirius kunne stemme

VALG: Medarbejdere ved Siriuspatruljen og Forsvarets Vagt i Mestervig kan prale med en valgdeltagelse på 100 procent ved folketingsvalget den 18. juni. Udskrivningen af valget faldt sammen med udskiftning af personel ved Forskningsstation Zackenberg, hvilket gjorde det muligt at få bragt valgmaterialet til Nordøstgrønland. Det lykkes ellers kun sjældent på grund af de ekstreme vejrforhold og de sjældne flyvninger til området. ■

FOTO: JØRGEN SKAFTE

Et Sirius slædehold tilbage lægger cirka **4000 km** på en sæson

FORSVARETS INTERNATIONALE ENGAGEMENT

15. JUNI 2015

UDSENDTE INTOPS - 15. JUNI 2015 511

NATO	226
KFOR KOSOVO	35
RESOLUTE SUPPORT MISSION - AFGHANISTAN	184
ACTIVE FENCE	7
KOALITION	234
CENTCOM - USA	4
CMF HQ - BAHRAIN	3
OP INHERENT RESOLVE - IRAK/KUWAIT/QATAR	227

UN	51
UNMIL - LIBERIA	5
UNMISS - SYDSUDAN	13
UNTSO	11
UNCMAC - SYDKOREA	2
MINUSMA - MALI	20

Tallene er oplyst via ugerapporteringer fra Værnsfælles Forsvarskommando og viser udsendte i INTOPS pr. 15. juni 2015.

DANSKERE TRÆNER ETIOPIISKE SOLDATER

Danmark støtter med kurser, når et nyt Etiopisk center til træning af soldater til fredsstøttende operationer snart slår dørene op. Med 12.000 udsendte soldater er det østafrikanske land verdens største bidragsyder til fredsoperationer.

Centeret bliver officielt indviet den 27. juni 2015

AF ANDERS V. FRIDBERG / VFK

AFRIKA 7864 etiopiske soldater var i april 2015 udsendt som FN soldater. Og yderligere 4395 var udsendt til den Afrikanske Unions mission i Somalia. Det betyder at over 12.000 etiopiske soldater er udsendt til fredsstøttende missioner i Afrika.

Det store internationale engagement er forklaringen på, at Danmark som en del af Freds- og Stabiliseringsprogrammet for 2015-2017 vælger at yde bidrag til EIPKTC (Ethiopian International Peace Keeping Training Centre), der slår dørene op for de første elever i løbet af sommeren 2015.

Stort behov for styrker

-Vi er jo i et område med mange konflikter. Der er FN-missioner i Sydsudan og Sudan, der er en AU mission i Somalia, Etiopien har en konflikt med Eritrea, den Centralafrikanske republik er tæt på og vi har Lord Resistance Army, der opererer på tværs af landegrænser, og hvor der også er en AU-mission. Derfor er der et stort behov for at få uddannet østafrikanske styrker til internationale missioner, forklarer oberst Claus Pe-

dersen, der er Danmarks forsvarsattaché i Etiopien.

Soldater skal kende spillereglerne

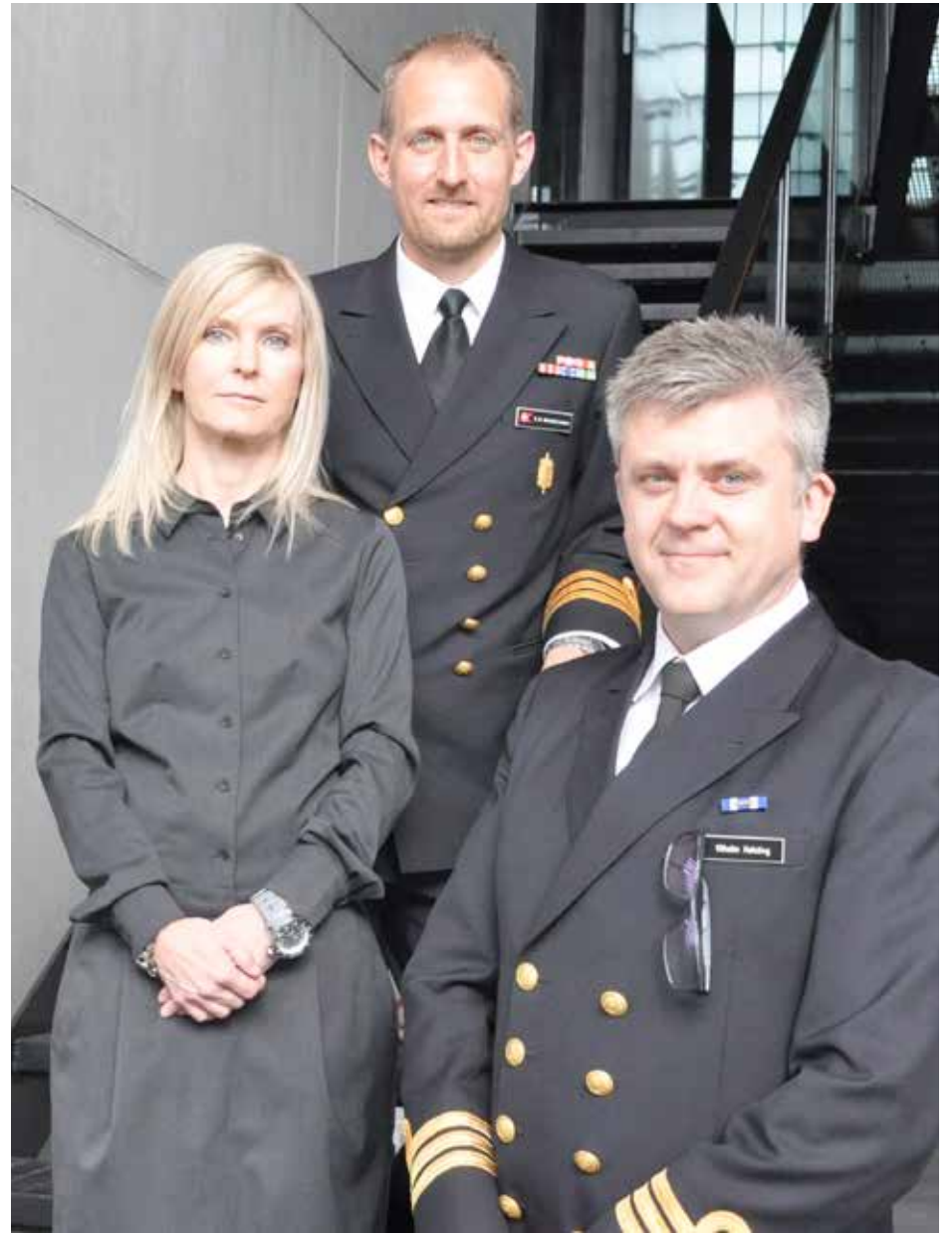
Åbningen af det etiopiske træningscenter, der ligger i hovedstaden Addis Abeba, er blevet forsinket nogle gange, og bygningerne er stadig ikke klar til at modtage elever. Men projektet er nu så langt, at centeret officielt indvies den 27. juni. Centeret er etiopisk, men det skal også uddanne soldater fra de øvrige østafrikanske lande herunder soldater til den østafrikanske udrykningsstyrke EASF. Danmark bidrager til centeret ved at stå for enkelte kurser.

-Det første kursus kalder vi Protection of Civilians. Det handler om de forpligtelser, soldater har til at beskytte civilbefolkningen mod overgreb. Der er i flere missioner i Afrika konstateret forskellige overgreb på civile, og derfor er det vigtigt, at soldater kender de spilleregler, der gælder, når de er udsendt som styrke i en international mission, siger Claus Pedersen.

Danmark har lavet et tre årigt projekt med det etiopiske træningscenter, men evaluerer allerede i slutningen af 2015 om projektet også skal køre videre i 2016 og 2017. ■

Faglighed eller politik?

Bliver de militærfaglige råd hørt, når politikerne beslutter, at dansk forsvar skal til for eksempel Liberia eller købe nye fly? Og sælger vi ud af vores militære profession, når den øverste ledelse sætter sig så tæt på ministeren, som det er tilfældet efter det seneste forsvarsforlig? Ny bog fra Forsvarsakademiet lægger op til debat om det militære embedsvirke.

Bogens tre forfattere: Ph.d. Katrine Nørgaard, orlogskaptajn Simon E. Schultz-Larsen og Ph.d.-studerende, orlogskaptajn Vilhelm Holstein. Foto: Forsvaret

AF MARIANNE SMEDEGAARD HANSEN / FAK

POLITIK

Efter to år i "den departementale skole" har Ph.d. Katrine Nørgaard og hendes to medforfattere nu udgivet bogen 'Det militærfaglige råd og embedsvirke'. En vigtig bog om et vigtigt emne, siger departementschef Lars Findsen, der er en af dem, som er blevet kigget over skulderen i det antropologiske studie omkring Forsvarets allerøverste ledelse.

Bogen 'Det militærfaglige råd og embedsvirke' tager sit udgangspunkt i de forandringer, der finder sted under Forsvarsforliget 2013-17, herunder reorganiseringen af Forsvarets øverste ledelse. Bogen lægger op til en diskussion af nutidens og fremtidens militærfaglige rådgivning i lyset af den aktuelle debat om forholdet mellem politikere og embedsmænd.

Forsvaret - én blandt mange

- Den militære profession er sat under pres, og der sker en større og større politisering. For mange er det et onde, at der

går politik i alting, men for os er det et vilkår, som professionen skal lære at operere i. Forsvaret kan ikke leve sit eget stille liv, afsondret fra sin turbulente politiske omverden, siger Vilhelm Holstein, Ph.d.-studerende ved Institut for Ledelse og Organisation ved Forsvarsakademiet og medforfatter til bogen.

Som kontreadmiral Nils Wang siger i sit forord til bogen:

"Under den Kolde Krig havde det militærfaglige råd ofte eksistentiel betydning for nationen. (...) Siden har den sikkerhedspolitiske situation ændret karakter, og tidens War of Choice-scenarier har, trods en betydelig militær relevans, gjort Forsvaret til et delelement i den offentlige styring og det militære redskab til ét af flere udenrigspolitiske virkemidler..."

Det er måden, du gør det på

Derfor, argumenterer forfatterne, skal den militærfaglige rådgiver, ud over at levere kvalitet og professionalisme i sin rådgivning, også have forståelse for, hvornår og

hvordan det militære råd skal leveres, så det kan blive aktivt i den politiske proces. - Hvis rådgivningen skal virke, skal den leveres med øje for den politiske kontekst. Hvis ikke vi mestrer denne dobbelthed, så er der en risiko for, at den militære profession mister sin legitimitet, forklarer Vilhelm Holstein.

Risiko for selvcensur?

Men, kunne man som læser spørge, er der så ikke en stor risiko for, at den militærfaglige rådgiver bliver så påvirket af den politiske kontekst, at han selv begynder at lave politiske vurderinger? Og er det så ikke blot det, vi ser, når Forsvarets øverste ledelse rykker sammen med ministeriet? - Jo, det er en risiko. Og det har netop været bekymringen mange steder, siger Katrine Nørgaard, og fortsætter:

- Det er også derfor, at der tages forholdsregler for, at det ikke sker. Både strukturelle forholdsregler via organiseringen af departementet og styrelserne og gennem formelle og uformelle regler for god og

etisk embedsførelse. For at levere god faglig rådgivning skal man vide, hvad der er lovligt, men man skal også vide, hvad der er hensigtsmæssigt. Det er op til den enkelte embedsmand at vurdere, hvornår grænsen er nået. Men det er der sådan set ikke noget nyt i, siger forskeren og peger i stedet for på, at det nye er, at man bevæger sig fra klassisk hierarkisk organisation til en projektorganisation.

- Derved bliver det sværere at se, hvem der har ansvaret for hvad, og sværere at gennemskue, hvor fagligheden må vige for den politiske dagsorden. Men embedsmanden skal kunne se det. Ideelt set skal man kunne gå tilbage i arkiverne og se, hvem der fremlagde hvilke argumenter, med hvilke faglige kriterier og saglige belæg. Embedsetikken, den personlige integritet og faglighed bliver afgørende for at modstå det stigende politiske pres, siger Katrine Nørgaard og afslutter:

- Det er gennemsigtigheden, der er det væsentlige i embedsførelsen, ellers får vi et demokratisk problem. ■

PUBLIKATIONER AKTUELLE UDGIVELSER FAK

The Greenland Dilemma

Af Martin Breum, forfatter og journalist

LÆS Denne e-bog, som tidligere er udgivet på dansk under navnet Balladen om Grønland, er den første bog på engelsk om det moderne Grønland, om landets stigende og afgørende betydning i et internationalt perspektiv, og om hvordan Danmark og Grønland prøver at sameksistere i kølvandet på 300 års kolonialisme-lignende forhold.

Rules of Deception

Af Jonas Alastair Juhlin, militær analytiker, Forsvarsakademiet

LÆS Denne artikel undersøger og analyserer gråzoner og potentielle konflikter mellem teorien bag vildledningsoperationer og den gældende jura indenfor krigens love.

Kulturlandestudie Somalia

Af John Bartels, cand. mag. og Daniel Stokke, cand. soc., Forsvarsakademiet

LÆS Kulturlandestudiet beskriver forhold, som er centrale for at opnå forståelse for den overordnede sociokulturelle dynamik i Somalia.

MATERIALER FRA FAK
KAN BESTILLES
ELLER
DOWNLOADES
SOM PDF PÅ
FORSVARET.DK/FAK
.....

Nyt Kampfly Program indgår som case i bogen 'Det militærfaglige råd og embedsvirke'. Foto: Flyvevåbnets Fototjeneste

Kampfly – fra politik til faglighed til politik igen

Sidder man som helt almindelig sagsbehandler i Forsvaret, møder man ofte modsatrettede rationaler, og det kan være svært at få enderne til at nå sammen, når man både skal levere stram økonomistyring og høj kvalitet i opgaveløsningen. For at finde ud af, hvordan man kan få faglighed og politik til at gå hånd i hånd, har forfatterne til bogen 'Det militærfaglige råd og embedsvirke' inddraget en case fra Forsvaret. Nyt Kampfly Program har til opgave at rådgive om, hvilke kampfly Forsvaret skal vælge, når og hvis det skal have nye kampfly. Simon E. Schultz-Larsen, orlogskaptajn og medforfatter til bogen, har

kigget nærmere på programmet og erfaringen, at de rent faktisk har formået at oversætte militærfaglige rationaler til politik. - Det, de gjorde i kapacitetskontoret, var, at de først så på de abstrakte politiske ambitioner, som politikerne havde beskrevet - og det er vel at mærke ambitioner, som ikke siger, om det skal være en Joint Strike Fighter, en Eurofighter eller noget helt tredje.

Herefter gik de i gang med oversættelsesarbejdet, som førte til nogle komplekse men konkrete målepunkter. Og denne 'oversættelse' blev gjort bl.a. ved at se på, hvad NATO siger, at et kampfly skal kunne,

når de skal kunne løse bestemte opgaver. Disse komplekse målepunkter lavede kapacitetskontoret en militærfaglig vurdering af, som de så igen har oversat til et sprog, som politikerne kan forstå.

Det vil sige, at medarbejderne oversætter politik til komplekse målepunkter, som de vurderer fagligt og så oversætter de til politik igen. På den måde får det politiske niveau en hovedskudsretning, fagligheden bakker det op og giver igen nogle handlemuligheder til det politiske, forklarer Simon E. Schultz-Larsen.

Det er dog sjældent, at det kun er den militærfaglige vurdering, der afgør, hvad

resultatet bliver. Valget af kampfly afhænger f.eks. også af industrielle og økonomiske forhold – og det skulle være mærkeligt, hvis alle forhold peger mod den samme kandidat.

- Derfor, forklarer Simon, rangerer man kandidaterne inden for de forskellige forhold. På den måde, kan vi løfte det et niveau op til det politiske niveau, hvor de mange rationaler bliver sammenlignelige – og så har vi igen et samspil mellem det politiske og de forskellige faglige niveauer. ■

FORSVARSAKADEMIET

Aktionsforskning i ministeriet

Katrine Nørgaard fik lov til at følge og deltage i arbejdet i Forsvarsministeriets departement, da bølgerne gik højest omkring reorganiseringen af hele Forsvarets øverste ledelse i 2014.

- Udover interviews med departementets medarbejdere fik jeg lov til at deltage i en række aktiviteter – ministerbetjening, policyudvikling og lovforberedende arbejde var bare en del af de arbejdsopgaver, jeg fik indblik i, siger forskeren.

Det betød, at forskeren ikke bare fik indblik i den verden, hun udforskede, men bidrog også til organisationsudviklingen og det strategiske arbejde i ministeriet – i dette tilfælde omkring reorganiseringen.

Om bogen

Det militærfaglige råd og embedsvirke kan bestilles eller downloades som pdf på www.fak.dk. ■

DANMARK ER FØRST MED MODULÆR MINERYDNINGSENHED

210

miner blev fundet til
Open Spirit 2015.
Danskerne stod for
16 af dem.

Minerydning foregår normalt fra minerydningskibe, men i Danmark er det anderledes. I 2010 fik Søværnet en modulær minerydningsenhed, der kan sammensættes og flyttes rundt efter behov.

Kun 24 mand var af sted fra MCM DNK, hvorimod man på et normalt minerydningskib typisk er mellem 30 og 50.

TEKST OG FOTO: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

MINERYDNING I 2010 gjorde besparelser, at de danske minerydningskibe blev udfaset. I stedet blev Mine Counter Measures Danmark (MCM DNK) til en modulær enhed, der kan tilpasses en given opgave. Og det viste sig at være rigtig smart.

- Princippet er, at man kan bruge et dansk eller udenlandsk skib, der i forvejen er i operationsområdet i stedet for at skulle sende et ekstra minerydningskib af sted. I dansk farvand har vi for eksempel ikke kommandomodulet med. Der opererer vi kun med vores droneskibe, forklarer kaptajnlejtant Andreas Johansen, der er operationsofficer ved MCM DNK.

Dermed blev Danmark det første land, der fik en fleksibel, flytbar og billig minerydningsenhed til søs.

- Andre lande som for eksempel England og USA er også begyndt at udvikle et modulært minerydningsystem, men vi er længst fremme med det. Det er en billigere og mere effektiv løsning end minerydning fra minerydningskibe, siger Andreas Johansen.

Konceptet bliver hele tiden justeret og tilpasset ud fra de erfaringer, man gør sig.

Effektivt koncept med udfordringer

I slutningen af maj 2015 var MCM DNK med på øvelsen Open Spirit for at rydde miner ud for Estland.

- Vi er 24 mand af sted, hvor man på de andre nationers ski-

be typisk er mellem 30 og 50. Vi kan samtidig være mere effektive, fordi vi har dronerne og kommandomodulet på et støtteskib. Nogle gange kan der måske være behov for at have flere droneskibe med i lokalt farvand, hvor vi ikke behøver et støtteskib, forklarer Andreas Johansen.

På den måde kan MCM DNK sammensætte 'pakken' alt efter behov.

- Men i operationer og på øvelser har droneskibene brug for et støtteskib. Droneskibene er ikke ret store og kan ikke have ret meget med selv. De har heller ingen våben eller kapacitet til våben, så den opgave vil et støtteskib også skulle klare, hvis det var en skarp operation siger Andreas Johansen. ■

Seahawk-projektet

I alt har Forsvaret indkøbt ni Seahawk-helikoptere, der skal erstatte Lynx-helikopterne. Den første kommer efter planen til Danmark i april 2016, og det er samtidig planen at udfase Lynx'en i løbet af 2017. I efteråret 2018 skal man være færdige med at uddanne besætningsmedlemmer og flymekanikere til Seahawk-helikopteren. Her regner man også med, at den sidste Seahawk bliver leveret.

FØRSTE FLYVETUR I SEAHAWK

Fire sensoroperatører har som de første fra det danske forsvar fløjet i Forsvarets kommende Seahawk-helikopter. Det foregik i USA.

TEKST OG FOTO: EMMA KIRKETERP / VFK

SEAHAWK I uge 20 havde fire sensoroperatører fra Flyvevåbnets Eskadrille 723 deres første flyvetur i en Seahawk-helikopter, Forsvarets kommende maritime helikopter. Dermed er endnu en lille milepæl nået i Seahawk-projektet.

- Det er altid en stor begivenhed, hver gang vi passerer et punkt, hvor vi ikke har været før, siger major Jesper Berg Madsen, der er forbindelsesofficer til U.S. Navy i Jacksonville, Florida.

De fire sensoroperatører er de første fra det danske forsvar, der flyver i Seahawk-helikopteren. De er i øjeblikket i gang med fem måneders omskoling for at bli-

ve besætningsmedlemmer på Seahawk-helikopteren. Uddannelsen foregår på Naval Air Station Mayport i Jacksonville, Florida.

Stolte besætningsmedlemmer

De fire sensoroperatører har alle været om bord på Søværnets fregatter og andre store skibe og har kendskab til helikopteroperationer, dog kun fra skibets operationsrum. Fremover kommer deres tjeneste til at foregå i luften.

- De var meget stolte og glade, da de kom hjem, og de er spændte på næste dags flyvetur," siger Jesper Berg Madsen.

Sensoroperatøren er et ekstra besætningsmedlem

i forhold til Lynx-helikopterens besætning. Denne persons primære opgave bliver at assistere den taktiske observatør med at betjene computersystemerne i helikopteren.

Flere milepæle til målet

De første piloter og taktiske observatører mangler endnu at have deres første flyvetur i Seahawk-helikopteren, og næste milepæl bliver, når de første færdiguddannede besætningsmedlemmer er hjemme igen i Danmark.

Det første hold flymekanikere og avionics-teknikere er allerede uddannet, og dermed har Helicopter Wing Karup et komplet hold af teknikere til at udføre eftersyn, reparere og undervise på Seahawk-helikopteren. ■

BANG – OG MINEN ER VÆK

Udstyret kan få nykker, men målet er for øje, når Danmarks maritime minerydningsenhed er af sted.

TEKST OG FOTO: NANNA HØYBERG PEDERSEN / VFK

MINER Braget smælder gennem luften som et tordenskrald, men båden vipper fortsat blidt i takt med bølgerne og der er ikke så meget som en krusning at se på vandoverfladen efter sprængningen i Den Baltiske Bugt ud for Estland.

- Her er 50 meter dybt, forklarer en mineofficer.

- I Danmark, hvor der kun er 10-15 meter dybt, havde vi kunnet se en vandsøjle sprøjte op, når vi sprænger.

Når Mine Counter Measures Danmark (MCM DNK) rydder miner, så går der meget arbejde forud for braget, der afslutter en funden mines liv og mulige ravage på havbunden eller i en fiskers garn. Braget er nemlig tegn på, at nu er minen bortsprængt – og ikke længere til fare for søens folk.

Og rydde miner var præcist, hvad MCM DNK gjorde til øvelsen Open Spirit i Den Baltiske Bugt i slutningen af maj. I alt blev der fundet 210 miner til dette års Open Spirit. Danskerne stod for 16 af dem.

Bortsprængning er sidste led

Selve bortsprængningen er minerydningens sidste led. Den første spiller på holdet er en sonar – i daglig tale 'fisker', der hører til om bord på et dronerkib, der, som navnet antyder, kan være ubemandet.

- Sonaren bliver trukket over havbunden og tager billeder, der bliver transmitteret live til vores kommando-modul,

forklarer kaptajnøjntant Andreas Johansen, der er operationsofficer ved minerydningsskibet.

Danmarks maritime minerydningsskib er specielt, fordi det ikke består af særlige minerydningsskibe, men derimod af droner og et flytbart kommandomodul. Til Open Spirit var to dronerkibe og et kommando-modul af sted. Kommandomodulet, der i princippet er en stor grå container, stod ombord på det chartrede civile skib Blue Capella.

I kommandomodulet arbejder fem mand døgnet rundt. Med rynket pande gennemgår de billederne fra sonaren i containeren, der er indrettet som et kontor med fem computerskærme. Et par stykker sidder ved skærme og finder objekterne på sonarbillederne, der ligner miner, mens de andre prøver at klassificere objekterne.

- Det kan jo også sagtens være en stor sten eller en træstub. Det kan vi ikke se med det her kamera. Men det kan godt være lidt ensformigt at se på sonarbilleder, når vi har været i gang et par uger, og så ser man alt muligt, der ikke er der. Engang havde jeg 4000 markeringer på en øvelse, og nogle af dem viste sig slet ikke at være noget, forklarer en.

Robot med primadonna-nykker

De objekter, som enheden vil undersøge nærmere, sender de til et andet dronerkib. Her er der en gul undervandsrobot, der er udstyret med kamera, men som også kan have en bombe påmonteret til bortsprængning. Med den kan de fem mand om bord på dronerkibet undersøge objekterne nærmere.

- Undervandsrobotterne har gode og dårlige dage lidt ligesom mennesker. I dag driller gps-systemet lidt, forklarer den såkaldte dronepilot, mens billeder af grønligt vand kører forbi på skærmen, der er tilsluttet robotten. Det er den, han navigerer efter.

- Vi har en!

Da det endelig lykkedes at styre den drilske undervandsrobot ned til genstanden, udbryder mineofficeren bag skærmen: - Vi har en!

Han næsten hopper af begejstring over at kunne udføre det vigtigste job – nemlig at bortsprænge en mine. Undervandsrobotten kommer på dæk og får monteret en orange bombe. Da bomben er droppet ved minen, og undervandsrobotten atter er på dæk, står hele besætningen spændt med næsen i retning af bomben. Samtidig tæller mineofficeren ned:

- 3, 2, 1 – DER SPRÆNGES!

Og kort tid efter er Østersøen en mine fattigere.

Udstyr er gammelt

Den dag drillede undervandsrobotten, men det er faktisk ikke så underligt, for udstyret er gammelt. Især sonaren er slidt. Med en ny sonar ville MCM DNK kunne finde flere miner, også miner, der er mindre i størrelsen.

- Det er materiel fra dengang, vi havde minerydningsskibe, som vi har bygget om, forklarer Andreas Johansen.

MCM DNK udvikler hele tiden udstyret, men det kræver mange penge at optimere eller købe nyt. ■

USA HENTER DANSK EKSPERT I LEDELSE

Oberstløjtnant Jesper Momme blev headhuntet til Florida for at lede implementeringen af en ny multinational strategisk planlægningsenhed.

Jesper Momme foran den mindeplads, der var opstillet i forbindelse med ANZAC-dagen den 25. april. Dette var for at mindes 100 året for det Australisk-New Zealandske korps, der gik i land i Galipoli i Tyrkiet og led nogle meget svære tab. Et godt eksempel på, hvorledes man markerer nationale traditioner og anvender dem til at skabe fælles værdier i en international stab. Foto: Privatfoto

AF FORSVARSMINISTERIETS EJENDOMSSTYRELSE

ERFARING

I april måned var oberstløjtnant Jesper Momme, der til daglig er chef for Ledelsessekretariatet i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, udstationeret til US CENTCOM i Tampa, Florida, USA. Missionen var at lede implementeringen af en ny multinational strategisk planlægningsenhed, Coalition Strategy and Planning Group (CSPG), der fokuserer på planlægningen af koalitionen indsat mod Islamisk Stat.

Headhuntet til hovedkvarter
Baggrunden for, at Jesper Momme bogstaveligt talt blev headhuntet til hovedkvarteret for koalitions kamp mod Islamisk Stat, skal findes i et andet stort, militært hovedkvarter, NATO-hovedkvarteret SHAPE i Belgien. Her var Jesper Momme i perioden 2012 til 2014 ansvarlig for implementeringen af en af de største omstruktureringer i NATO-hovedkvarterets historie. De erfaringer var efterspurgt i US CENTCOM, hvor op mod 50 nationer er repræsenteret, og erfaringerne var dermed værdifulde i relation til arbejdet i Tampa.

- Jeg har stor erfaring med at arbejde med officerer og befalingsmænd fra mange forskellige lande og fra alle værn, så det var lidt ligesom at starte på en opgave, jeg godt kendte. En af mine væsentligste erfaringer fra større implementeringsopgaver er, at det er de samme menneskelige karakterer, man møder; dem, der er begejstrede, og dem der hænger i 'plejer', og som ikke ønsker forandring.

Fælles strategi

En af de store udfordringer, der ventede under Floridas brændende sol, var at få skabt en fælles strategi for, hvordan planlægningen af operationen skulle gennemføres. Efter et par dage med indledende møder og opbygning af relationer til cheferne i CENTCOM og CSPG, gennemførte teamet en briefing, hvor organisationen og dens processer blev ridset op. Det gav det strategiske overblik af organisationen, og det hjalp mange af deltagerlandene med at finde deres plads i forhold til samarbejdet med de amerikanske planlæggere og strateger - amerikanerne er vant til en stor egen organisation, der ofte løfter alle opgaver selv.

- At få amerikanerne med om

bord har været en stor opgave. Da de jo har mange ressourcer, er de ikke på samme måde afhængige af en koalition, men i denne mission er det altafgørende for dem på politisk-strategisk niveau og dermed også på militærstrategisk niveau, at de er en del af en bred koalition, fortæller oberstløjtnant Jesper Momme.

Derefter gik opgaven med at beskrive alle processerne i CSPG i gang, så der kunne tænkes mere strategisk over, hvordan opgaverne skulle løses bedst muligt.

Det afgørende punkt

I det nystiftede CSPG oplevede Jesper Momme en overvægt af meget kompetente officerer og befalingsmænd, der var forandringsparate. Det lettede opgaven betragteligt, og det var afgørende for, om missionen var en succes.

Med udgangen af april kunne Jesper Momme rejse fra en meget mere afklaret organisation i Tampa, hvor processerne stod langt klarere, end de gjorde før. Både amerikanerne og de mange andre deltagende lande har fået øjnene op for, at der er tale om en fælles organisation, hvor selv små nationer deltager på lige fod i løsningen af opga-

ven og ikke som et vedhæng til en amerikansk styrke.

- De har fået øjnene op for, at mindre lande kan gøre en forskel. Vores officerer er meget veluddannede og erfarne planlæggere, og jeg ser nu, at de ikke kun involverer andre nationer, fordi de skal, men i særdeleshed fordi de kan se, at vi kan gøre en forskel: Vi har noget at byde på. Dette kan være starten på et mere ligeværdigt forhold i operationsplanlægning hvor US deltager, afslutter Jesper Momme.

Endnu en dansker

Det faktum, at amerikanerne er begyndt at se potentialet i de mindre nationer, kommer for alvor til syne ved, at oberstløjtnant Jan Dam fra Værnsfælles Forsvarskommando er blevet udpeget til at være den første chef i den ene af de tre afdelinger i CSPG.

CENTCOM har allerede udtrykt sin store tilfredshed med det danske bidrag til CENTCOM og koalitionen - og med Jesper Mommens indsats. Faktisk var de så tilfredse, at de har bedt om at få ham udlånt igen til september for at evaluere implementeringen af organisationen. ■

Jesper Mommens tip til implementering

- Jeg gør en dyd ud af at tage alle alvorligt og med et smil på læben få dem til at deltage i forandringen. I sidste ende er det meget svært at få folk til at bekræfte, at de kommer på arbejde for at gøre deres job på en ikke hensigtsmæssig måde eller direkte dårligt. Derfor skal man ikke beordre, men indlemme så mange som muligt i forandringsprocessen. Det giver både de hurtigste løsninger, men hvad vigtigst er, de mest holdbare løsninger, da organisationen så selv implementerer på baggrund af motivation. Under en implementering er det vigtigt at understrege, at "Good ideas have no rank". Det er den eneste måde at skabe den rette involvering på.

US CENTCOM

- US CENTCOM har ansvaret for samtlige amerikanske operationer i den centrale del af verden. Dette inkluderer lande som Afghanistan, Irak, Libanon og altså også koalitions indsats mod Islamisk Stat.
- Der er cirka 4000 officerer og befalingsmænd tilknyttet hovedkvarteret i Tampa, Florida, USA.
- Op mod 300 officerer og befalingsmænd er involverede i det organisationsarbejde, Jesper Momme deltog i.
- Der er over 50 nationer tilknyttet operationen.

Foto: Jakob M. Knudsen

HAN VAR RASENDE

Luise Gibler Rohde har skrevet børnebogen "Vi ses, far", der handler om 4-årige Frederik, hvis soldaterfar skal udsendes. Den manglede nemlig, da hendes egen søn stod i samme situation.

AF KAREN DAHLIN / VETERANCENTRET

BØRNEBOG

Luise Gibler Rohde ledte længe men forgæves efter en børnebog for de små om at have en forælder, der er udsendt. - Min mand Jesper var i Afghanistan i 2012, da vores søn Frederik var fem år. Frederik var bare så sur og vred og rasende, så jeg tænkte, at der virkelig manglede en børnebog, der kunne sætte ord på hans følelser, husker Luise Gibler Rohde.

Særligt oplevede hun, at leaveperioden var svær.

- Det var næsten umuligt for Frederik at forstå, at far var

hjemme i tre uger, og så var det bare hej hej igen. Jeg tænkte, at det måtte jeg kunne skrive en børnebog om, der var målrettet de små.

Familier bliver overset

Med sin baggrund som pædagog i en børnehave gik hun i gang med skrivearbejdet, der skulle vise sig at være mere vanskeligt end forudset.

- Der gik i hvert fald et halvt år, efter Jesper kom hjem, før jeg kunne gå i gang. Emnet var simpelthen for følsomt.

Luise Gibler Rohde mener, at det er vigtigt at få øjnene op for, at nogle børn har brug for hjælp i den situation, og at der

er en tendens til, at familierne herhjemme bliver overset. - Jeg har selv været udsendt til Kosovo, men jeg har faktisk været mere påvirket af Jespers udsendelser end af min egen. Presset på familierne bliver undervurderet. Det tog knapt to år, før Frederik holdt op med at være rasende.

- Han er kommet godt ovenpå igen, nu hvor han er otte år. Hans far skal så udsendes igen til januar, og jeg ved, at det bliver benhårdt. Men jeg er også en soldaterkone, så vi kommer igennem det. ■

"VI SES, FAR"

Bogens hovedperson er fire-årige Frederik, hvis far skal udsendes. Figuren er baseret på forfatterens egen søn.

Bogen henvender sig til de 3-5-årige børnehavebørn. Målet med bogen er at hjælpe børnene med at sætte ord på de følelser, de har, når de savner deres far eller mor gennem længere tid.

Bogen er finansieret af midler fra Forsvarets 10 millioner kroners pulje og kan derfor ikke købes i butikkerne.

Soldater kan få bogen gratis hos kontaktofficeren på deres lokale tjenestested.

Forfatter Luise Gibler Rohde (tv) er uddannet pædagog og arbejder til dagligt i en børnehave. Her sammen med illustratør Emilie Melgaard Jacobsen.
Foto: Jakob M. Knudsen

Frederik, 5 år. Far var udsendt et halvt år til Afghanistan.

Frederik:
- Drengen i bogen har store hænder!

Sylvester, 6 år og Frida, 3 år. Far udsendt på enkeltmandsmission i tre måneder.

Sylvester:
- Det er jo nøjagtig det samme, som der sker i vores familie.

Frida:
- Skal drengens far osse rejse væk ligesom vores far? Hvor skal drengens far hen?

Frida og Sylvesters mor:
- Frida bad om at få bogen med i børnehaven og vise den frem. Det kom den, og de har nu deres egen udgave, som de jævnligt læser op for både Frida, men også andre børn som har forældre, der arbejder væk hjemmefra.

Foto: Privat

Forsvaret viser sig frem

SIKU: Enheder og personel mange steder i Forsvaret deltager i de kommende måneder i Forsvarschefens sikkerhedspolitiske kursus (SIKU). De skal vise de enkelte værn og våbenarters kunnen og operationer for deltagerne i SIKU. Kursusdeltagerne kommer fra civile samarbejdspartnere, medieerne, erhvervslivet og Forsvaret. For Forsvaret er mange af dem vigtige samarbejdspartnere eller folk, der har behov for viden om Forsvaret i deres arbejde. Kurset består bl.a. af en hærdemonstration, en søværnsdemonstration og en flyvevåbensdemonstration. Kursisterne får også en række foredrag og opgaver, som giver dem indblik i Forsvaret og vores arbejde, rammer og udfordringer. ■

SIKU

har været afholdt hvert år siden

1987

på nær i 2009, hvor det blev aflyst på grund af besparelser.

Nyt om HR i Forsvaret på forpers.dk

VÆRNEPLIGT ANNO 1885

Mange i Forsvaret er startet som værnepligtige og kan fortælle sjove historier om deres tid i trøjen for 20 eller 30 år siden. Men hvordan var det at være værnepligtig i Hæren for 130 år siden?

AF FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

HISTORIE Via Lærebog for Hærens Menige og forskellige lovbøger fra krigsministeriet kan vi i dag få et lille indblik i værnepligtsvilkårene anno 1885:

Varighed

Værnepligten ved fodfolket varede normalt seks måneder – fra d. 10. april til d. 8. oktober. Den kunne dog forlænges med fem måneder, hvis den værnepligtige skulle videreuddannes på et andet våbensystem, blev udtaget som underkorporal, eller hvis den værnepligtige ikke havde lært de fornødne færdigheder til at blive hjemsendt og dermed overgå til mobiliseringsstyrken.

Indkvartering

Der var stor forskel på indkvarteringsforholdene i 1885. Nogle kaserner var moderne med lyse stuer og fællesbad, men de fleste bestod af gamle bygninger, simple barakker eller blot telte. Det var heller ikke unormalt, at værnepligtige blev indkvarteret privat hos borgere, som mod betaling skulle sørge for logi og evt. aftensmad til soldaten. Denne form for indkvartering blev kaldt kantonnement.

Hygiejne

Den personlige hygiejne i 1885 var ikke, som vi kender den i dag. De fleste

vaskede sig først, når arbejdsugen var forbi, og generelt var der stor forskel på underklassens og overklassens hygiejne. I hæren var alle dog lige, og i Lærebog for Menige kunne man læse, at alle soldater skulle holde deres legeme rent, hvilket reelt betød, at de skulle vaske hoved, hals og hænder hver dag. Desuden skulle sengelinned og strømper skiftes en gang om ugen og undertøjet mindst en gang hver 14. dag. Stuerne skulle dog, ligesom nu, rengøres hver dag.

Løn og forplejning

Morgenmad og frokost fik de værnepligtige på kasernen, men aftensmaden måtte de selv finansiere. Til det formål blev der udbetalt en beskedent ugeløn på omkring 3kr. Ugelønnen skulle dække en varm drik om morgenen og et varmt måltid om aftenen. Et billigt måltid, som fx brun-kål kostede i 1885 ca. 25 øre. På øvelser blev en del af lønnen givet i form af naturalforplejning, som ofte bestod af rugbrød, kartofler, kål og flæsk. Naturalforplejningen blev tilberedt i fællesskab, så smagte den ifølge lærebogen bedre.

Efter hjemsendelse

Mobiliseringsstyrken bestod af to dele – Linien og Forstærkningen. Hjemsendte værnepligtige stod indtil de fyldte 30 år i Linien og blev i denne periode genindkaldt to gange til

de såkaldte efterårsmanøvrer i september/oktober. De 30 til 38-årige udgjorde Forstærkningen og blev ikke genindkaldt i fredstid. Efter det 38. leveår var man ikke en del af mobiliseringsstyrken længere.

Den typiske vej gennem mobiliseringsforsvaret anno 1885

17/18-årige

Optaget i lægdsrullen og dermed værnepligtig.

20-årige

På session i en af landets seks udskrivningskredse.

22-årige

Aftjening af militærtjeneste (Værnepligt).

22 til 30-årige

Reserve i Linjen. Den primære mobiliseringsstyrke.

30 til 38-årige

Reserve i Forstærkningen. Den sekundære mobiliseringsstyrke.

38-55-årige

Ikke en del af mobiliseringsstyrken længere, men dog stadigvæk værnepligtig i henhold til loven.

Kilder

Lærebog for Hærens Menige, 1885. Krigsministeriet (1885).

Om Værnepligt efter dansk Ret. O. Hillestrøm. (1897)

Love om Lønninger mm. vedrørende Hæren 1867 - 1907. Krigsministeriet (1907).

aastrupgaard.eu

Dronning Alexandrines og Kong Georg den Førstes

Marinefond

Fonden uddeler årlige legater på omkring 20.000 kr. til personel og pårørende til personel i Søværnet.

Fondens formål er ifølge vedtægterne, at:

"Udrede understøttelse til personel i søværnet – officerer, stampersonel, værnepligtige og civile – der under udøvelsen af deres tjeneste har pådraget sig skade på helbred eller førlighed. Endvidere til ovenstående værdige trængende børn eller efterladte."

Ansøgningsskema kan rekvireres ved kontakt til:

Værnsfelles Forsvarskommando
Marinestaben
Herningvej 30
7470 Karup J
Att.: Henrik Wagner
E-mail: vfk-m-lc006@mil.dk

Fristen for ansøgning
17. august 2015.

HJERNE- GYMNASTIK FOR VETERANER

KASPER ESKELUND

 Forsker/neuropsykolog
 Cand.psych. 2010 fra Københavns Universitet
 Ph.d. fra DTU Matematik & Computer Science 2014

19 elektroder, adskillige computere og træning af hjernen.

Det lyder som ingredienserne til en science fiction-film, men de indgår alle i Kasper Eskelunds forskning. Han kortlægger medtagede veteraners hjerneaktivitet for at kunne skræddersy deres behandling.

EEG

EEG er en forkortelse for ElektroEncefaloGraf

EEG registrerer de elektriske impulser, som hjerneceller udsender, når de kommunikerer

EEG er et redskab til udredning og karakteristik af psykiske, kognitive og neurale forstyrrelser og til behandling af psykiske lidelser

EEG kan øge præcisionen af behandlingen af soldater med psykiske vanskeligheder

Neurofeedback er en måde at vise soldaten hans egen hjerneaktivitet målt med EEG, sådan at han kan lære selv at regulere den.

Neuropsykolog Kasper Eskelund leder efter de områder af hjernen, som er aktive, når veteranen er belastet af sine reaktioner.
Foto: Kristina Schønnemann

AF KAREN DAHLIN / VETERANCENTRET

BRAIN-FITNESS På Svanemøllens Kaserne er neuropsykolog Kasper Eskelund i fuld gang med et nyskabende forskningsprojekt. I sit arbejde møder han veteraner, der er medtagede af stærke fysiologiske symptomer fra en krop, der er i alarmberedskab. Men sådan behøver det ikke at blive ved med at være, hvis det står til Kasper Eskelund. Han forsker i, hvordan veteranen kan lære selv at regulere sin hjernes aktivitet og blive fri for eller formindske sine ubehagelige symptomer. Og de veteraner, han møder, oplever ofte de samme symptomer. - En ting, jeg ser hos mange af de veteraner, der kommer her, er søvnproblemer. Jeg har talt med veteraner, der kun sover fire timer hver nat i lange perioder, og det bliver man stærkt påvirket af. Hvis vi kan gøre noget ved det, er vi nået langt, siger Kasper Eskelund.

Udover søvnproblemer ser han tre typiske symptomer hos veteranerne: Et højt alarmberedskab, kort lunte og motivationsvanskeligheder, der ligner depression.

- Nogle antændes let og reagerer hurtigt på provokationer og ting, der går dem imod. Andre har en øget vagtsomhed, hvor de holder øje med trusler, der måske var til stede i missionsområdet, men som ikke eksisterer i Danmark. Der er veteraner, der søger mere spænding og dem, der har svært ved at motivere sig til dagligdagens fredelige gøremål efter at have været helt oppe at ringe i et halvt år på mission, siger Kasper Eskelund.

Ind i den sorte boks

Mange soldater bliver udsat for ekstreme oplevelser under deres udsendelse. Når soldaterne er truede på livet, oplever de deres krop reagere på nye måder.

- Soldaterne skal hele tiden være klar til at reagere på farer, og det forandrer deres biokemi. Hvis man så er udsat for det miljø i lang tid - og et halvt år er lang tid - så forandrer det kroppens biokemi og hjernens måde at arbejde på. Det er på den måde et biokemisk bad at være på udsendelse, siger Kasper Eskelund.

Badet kan give veteranerne stærke fysiologiske efterreaktioner. Og

det hænger sammen med de forandringer af hjernens aktivitet, som Kasper Eskelund undersøger ved hjælp af EEG. Her får veteranen en hætte med elektroder på hovedet. Den er så koblet til en computer, hvor Kasper Eskelund kan følge veteranens hjerneaktivitet. - Vi ved meget om, hvad soldaterne udsættes for, og de fortæller selv om deres reaktioner og symptomer efter udsendelsen. Men vi ved ikke nok om de fysiologiske forandringer, som de får med hjem. Jeg vil gerne ind i hjernens "sorte boks" og forstå disse forandringer, så vi kan hjælpe soldaterne bedre.

Tilbage i rette leje

Når Kasper Eskelund måler de elektriske impulser i veteranens hjerne, leder han efter de områder i hjernen, der slår mest ud i forbindelse med veteranens symptomer. - Søvnproblemer ses som et bestemt mønster i hjernens kommunikation, et højt alarmberedskab som et andet. Og vi er et godt stykke henne i arbejdet med at finde ud af, hvordan disse mønstre ser ud blandt veteranerne, siger Kasper Eskelund.

Nye forskningsresultater fra Ca-

nada viser, at veteraner har karakteristiske forandringer i de dele af hjernen, der er aktive, når de beskæftiger sig med egne tanker, følelser og erindringer.

- Ikke nok med, at vi nu kender disse forandringer, vi ved også, at hvis man kan hjælpe soldaten til at regulere sin egen hjerneaktivitet tilbage i det rette leje, så lettes en del af symptomerne, siger Kasper Eskelund.

Tre timer om ugen

Kasper Eskelund er nu så langt med sin forskning, at han er klar til at afprøve hjernetræningen på danske veteraner. Efter afprøvningsfasen vil han kunne skræddersy behandlingstilbud til den enkelte veteran baseret på dennes hjerneaktivitet. Han bruger en enorm database over menneskers hjerneaktivitet som målestok, så veteranens hjerneaktivitet bliver trænet til at ligne den hos sammenlignelige personer - bare uden symptomer. - Veteranen får hætten på, mens han kigger på en skærm. Når vi kan se, at hjerneaktiviteten går den rigtige vej, giver vi ham et signal. Det kan være en rød plet, der

bliver grøn. Så ved veteranen, at han er på rette spor, siger Kasper Eskelund.

Veteranen kan også se en film, som han rigtig godt kan lide. Når hjerneaktiviteten bevæger sig den rigtige vej, spiller filmen, ellers går filmen i stå.

- Veteranen skal fokusere sin opmærksomhed på en bestemt måde, og det lærer han med den her teknik. Det er en måde at fortælle veteranen, hvornår hans hjerne arbejder rigtigt og hjælpe ham med at fastholde det, så de fysiologiske reaktioner dæmpes, siger Kasper Eskelund.

- Det gode ved teknikken er, at vi kan lave hjernemålinger før og efter hver behandling, så vi kan vise veteranen, hvordan de fysiologiske reaktioner kan dæmpes.

Erfaringer fra udlandet viser, at hvis veteranen træner hjernen en time tre gange om ugen, så bider virkningen sig fast.

- Veteranerne kommer ikke bare hjem fra missionerne til Danmark, og så er alt godt igen. Nogle går rundt i øget fysiologisk beredskab i lang tid efter. Det skal vi hjælpe dem til at holde op med. ■

Uddannelsespris

VINDER: Ved Forsvarsakademiets Uddannelseskonference i slutningen af maj blev dette års vinder af Forsvarsakademiets Uddannelsespris kåret. I år gik prisen til Team-instruktørvirke fra Air Force Training Centre (AFTC) for deres udvikling af ny instruktøruddannelse i Flyvevåbnet.

Projektet løb med sejren pga. nytænkning og tilpasning af uddannelsen og ét væsentligt argument: at projektet bygger på "instruktørens egen læring", som er baseret på refleksion og input fra andre.

- Det er en stor anerkendelse at vinde, især når de øvrige nominerede var så stærke, lød det efterfølgende fra den glade vinder. ■

Prisen blev overrakt af stabschef ved Forsvarsakademiet, kommandør Christian Rume, til Team-Instruktørvirkens repræsentant, oversergent Søren Romvig Jensen.

Nyt om HR i Forsvaret på forpers.dk

Dækket på den franske skoleskonnert. Foto: Frederik Norsted

KADETTETTER I HØJ SØ

Tre kadetter fra Søværnets Officersskole var i maj med på en fransk skoleskonnert. På den lille skonnert kunne de hårde vinde tydeligt mærkes.

AF MALTE D. HENNINGSEN, FORSVARSAKADEMIET

UNDERVISNING

Sidst i maj drog tre kadetter fra Søværnets Officersskole ud på en hård sejlads med den franske skoleskonnert L'étoile. Turen gik fra Frankrig og nord-vest om Skotland med Færøerne og SAMEX-øvelsen som mål for de danske kadetter. Franskmændene fortsatte selv til Illulissat i Diskobugten.

På en skonnert på blot 37,5 meter mærkes det, når vinden når op på 58 knob.

- Den ridder meget dårligt i søen, så vi har væltet rundt de sidste par døgn, berettede kadetterne hjem på Facebook, og glædede sig til at få fast grund under fødderne med forventning om en del "landsyge".

Alligevel en oplevelse

Men sejladsen var set fra kadetternes side alligevel en stor oplevelse.

- Det var en spændende tur, som gav et godt indblik i den franske flåde og i, hvordan den franske flåde opererer. Så det var helt fantastisk at være med. Og det gav et rigtig godt indblik i, hvordan man samarbejder med franskmænd, fortæller Frederik Norsted, der som kadet fra Søværnets

Officersskole var med på sejladsen

Selvom Frankrig er en nær allieret i NATO-sammenhæng, var der store sproglige udfordringer. - Franskmændene er ikke så skarpe til at tale engelsk, men en af mine kollegaer taler heldigvis fransk, så vi fik alligevel en del at vide. Blandt andet blev vi introduceret for en filosof, der var med på turen, og en flådemaler, der sad på dækket og malede under sejladsen.

Gode relationer

Sejladsen med den franske skoleskonnert kom i stand efter dialog med den franske forsvarsattaché og repræsentanter fra L'étoile, da skibet besøgte Danmark.

- Det er af stor betydning for det danske søværn, at vi har en god kontakt og gode relationer med franskmændene. Frankrig er en stor flådenation, og man kan forestille sig et bedre samarbejde med franskmændene, end der er i dag - det er jo en vigtig NATO-partner, fortæller næstkommanderende på Søværnets Officersskole Niels Ole Markussen.

Selvom skonnerten var ret livlig til søs, så udeblev "landsygen", og kadetterne er nu tilbage i Danmark. ■

KURSUS

FÅ DE SKARPE SVAR STIL DE RIGTIGE SPØRGSMÅL

Bliv ekspert i at få det bedste ud af dine efterretningsfolk på

EFTERRETNINGSKURSUS FOR FORSVARETS CHEFER

Ansøgningsfrist den 31. august 2015

Læs mere på www.fak.dk eller søg i Uddannelseskataloget på FIIN

HER DELER VI PRIVATLIV

De værnepligtige på Kongeskibet Dannebrog bor tæt og har ikke meget privatliv ombord. Til gengæld har de et godt kammeratskab, for når man lever så tæt sammen, er der ikke plads til at være sure på hinanden.

Benjamin elsker at sejle og drømmer om at blive sømand på Esbern Snare.

TEKST OG FOTO: CHARLOTTE JANSEN / VFK

KONGESKIBET Benjamin overbo er heldig. Han har fået en køje med køje. Ved siden af hans madras strømmer lyset ind ad et lille rundt vindue, og der er masser af dagslys i køjen. Det er der ikke i den nederste køje, hvor Benjamin sover. Plads er der heller ikke meget af, for Benjamin har fået en af de smalleste sovepladser. Men den unge gast er tilfreds, for ifølge ham er de trange kår ombord blot en tilvænningsag.

- Vi har ikke meget plads, men det værner man sig til, for når man er så tætte, som vi er, så deler man også privatlivet, siger Benjamin.

Når man ser sig omkring i de værnepligtiges soverum på Kongeskibet Dannebrog, er man ikke i tvivl om, at man befinder sig på et skib. Foruden de karakteristiske køjer bærer rummet tydeligt præg af, at dets beboere arbejder til søs. Matrostøj og -hatter hænger rundt omkring, og der er indbygget små skuffer, skabe og hylde overalt. Alle sammen er nummererede og de fleste med nøgleråse, så de værnepligtige kan holde styr på deres ejendele.

Lidt privat kan man godt være
Benjamin er en af de 37 værnepligtige ombord på Dannebrog. Sammen med 21 kolleger bor han i et smalt A-formet rum, hvor pladsen er udnyttet fuldt ud. Der soves i to etager, og størrelsen på køjerne varierer efter, hvor i rummet de er placeret. Fælles for alle

sovepladserne er dog, at de ligger tæt, og at de danner rammerne om de unge gasters privatliv på skibet.

For selvom de værnepligtige værner sig til at være tæt med kollegerne, når de er ombord, kan de fleste have brug for lidt alene-tid. Den mulighed udgøres af et tykt, blåt forhæng, som kan trækkes for køjen. På den måde kan de lukke af for omgivelserne og undgå at blive forstyrret af aktiviteterne på den anden side.

- Gardinet er rimeligt lydisolerende, og når man trækker det for, kan man sagtens ligge for sig selv og se en film på ipad'en eller læse en bog, siger Benjamin.

Ting har flere funktioner

Køjekanterne bruges til håndklædetørring, og rørene i loftet bruges som tøjstativ. Mange ting har flere funktioner, når pladsen er trang, men lidt hygge bliver det også til. Flere af beboerne har små kærestebilleder hængende ved køjen, og et enkelt sted er der blevet plads til en pinup-kalender, som spreder hygge.

Ifølge Benjamin er en af fordelene ved at bo sammen på meget lidt plads, at eventuelle konflikter bliver løst med det samme. For man kan ikke gå rundt og være uvenner, når man bor så tæt.

- Vi er nødt til at løse problemerne, når de er der. Det sker da indimellem, at der bliver råbt lidt højt, men vi finder altid ud af det, for der er hverken plads eller tid til at være sure på hinanden på et skib, siger han. ■

FORSVARETS UDDANNELSER UDDANNELSER DU KAN SØGE NU

- Sirius patruljefører
- Stationsspecialist
- Militærpoliti-betjent
- HRU
- GSU
- Flymekaniker
- Automatiktekniker
- Elektronikfagtekniker
- Akademiuddannelser
- Tolk

LÆS HVORDAN DU SØGER PÅ
WWW.FORSVARET.DK/UDDANNELSER

6. klasser besøgte JDR

IDRÆT: 522 6. klasseelever fra Holstebro og omegn prøvede kræfter med både raftekast og gummistøvlekast, da de besøgte idrætsanlægget på Jydske Dragonregiments kaserne syd for byen. Initiativet kommer fra Holstebro Kommunes Idrætsudvalg, der har skabt arrangementet 'Fræs'. Aktiviteterne på kasernens anlæg var blandt andet crossfit og stratego. I Vestre Plantage ventede 12 nye poster og udfordringer som bårestafet og ringridning. Alle strabadser blev klareret med stor motivation og højt humør. ■

715 glade børn til idrætsdag

IDRÆT: For tredje år i træk afholdt Viborg Kommunes Idrætsråd den årlige idrætsdag på Flyvestation Karup. Arrangementet bliver normalt flyttet rundt til forskellige lokationer i kommunen, men faciliteterne er optimale og børnene får lov at prøve militære aktiviteter, hvilket er en del af begrundelsen for at benytte flyvestationen. I år kunne børnene blandt andet prøve at kaste håndgranater og trække en jeep sammen med 20 andre aktiviteter, der blev afholdt af lokale idrætsforeninger, blandt andet bueskydning, cricket og kørestolsrugby. ■

Forsvarets para-idrætsprojekt er blandt andet inspireret af deltagelsen ved Invictus Games i London i 2014, som fik flere i gang med at dyrke idræt igen og styrkede netværket mellem de udsatte veteraner. Arkivfoto: Michael Thiim Sørensen

SKADEDE VETERANER FÅR STARTHJÆLP TIL SPORT

Forsvarets nye idrætsprojekt for veteraner med psykiske eller fysiske skader er skudt i gang. Veteranerne skal nå personlige mål i mange forskellige sportsgrene.

AF ANDERS V. FRIDBERG / VFK

VETERANIDRÆT

Sejlsport, atletik, skydning, bueskydning, fægtning, vandring og triatlon. Det er blot et lille udpluk af sportsgrene, som veteraner med psykiske eller fysiske skader gerne vil prøve kræfter med i et nyt idrætsprojekt for særligt udsatte veteraner – Forsvarets para-idrætsprojekt – som Center for Idræt ved Forsvarets Sundhedstjeneste skød i gang i med introduktionsmøder begyndelsen af juni.

–Efter møderne i Fredericia og København har vi 23 tilmeldte veteraner, og der er flere på vej. Og del-

tagerne har vist interesse for omkring 20 forskellige sportsgrene, siger lederen af det nye projekt, premierløjtnant Nicklas Bjaaland.

Nye mål

Formålet med para-idrætsprojektet er, gennem idræt, at få de skadede veteraner til at sætte sig nye personlige mål og at hjælpe dem ind i nye sociale sammenhænge. Målgruppen er særligt udsatte fysiske og psykisk skadede veteraner. –Vi vil gøre idræt til en del af veteranernes liv igen. Idræt er anerkendt som en af de bedste måder at hjælpe soldater videre i livet efter skader. Vi så i forbindelse med både forberedelser til og deltagel-

sen ved Invictus Games i London i 2014, hvordan idræt kan være med til at skabe tryk og sammenhold blandt veteranerne. Derfor arrangerer vi idræt i forlængelse af Veterancenterets rehabilitering, siger kommandørkaptajn Peter Tolderlund, der er idrætsspektør i Forsvaret og chef for para-idrætsprojektet.

Individuel træning

Veteranerne foreslår selv hvilken sport, de gerne vil prøve kræfter med. Nicklas Bjaaland hjælper dem derefter med at formulere en målsætning og med at komme i gang med idrætten. Målsætningerne tager udgangspunkt i veteranens

personlige situation og kan være alt fra at møde regelmæssigt op til træning i en klub og til at tage en træneruddannelse og begynde at undervise andre. Hjælpen kan eksempelvis bestå i at etablere kontakt til lokale idrætsforeninger og at skabe rammerne, så de skadede veteraner kan være med. Hjælpen kan også bestå i helt praktiske ting som at skaffe det nødvendige udstyr eller betale det første kontingent. Men projektet vil også kunne hjælpe en gruppe soldater med for eksempel at samle et hold, der kan deltage i Forsvarets mesterskaber i adventure race eller give instruktion til dem, der er interesserede i sejlsport.

–Vi sørger for trænerstøtte, coaching og instruktion. Det der skal til, for at veteranerne kommer godt i gang, siger Nicklas Bjaaland, der understreger, at den lokale vinkel er vigtig, fordi det giver veteranerne en lokal forankring med en længere tidshorisont.

Allerede i midten af juni deltog de første veteraner i et skydestævne i Tyskland og andre får mountainbikeinstruktion i Hareskov. Andre igen har blikket rettet mod et motionsløb over flere dage på Bornholm til august.

Interesserede veteraner kan kontakte Nicklas Bjaaland på mail: fsu-cfi305@mil.dk eller telefon: 4189 2846 ■

KONDITIONSTRÆNING - ET KONDITIONSPROGRAM MED FARTLEG

Denne gang skal vi træne konditionen ved at variere mellem let løb og løb i højt tempo:

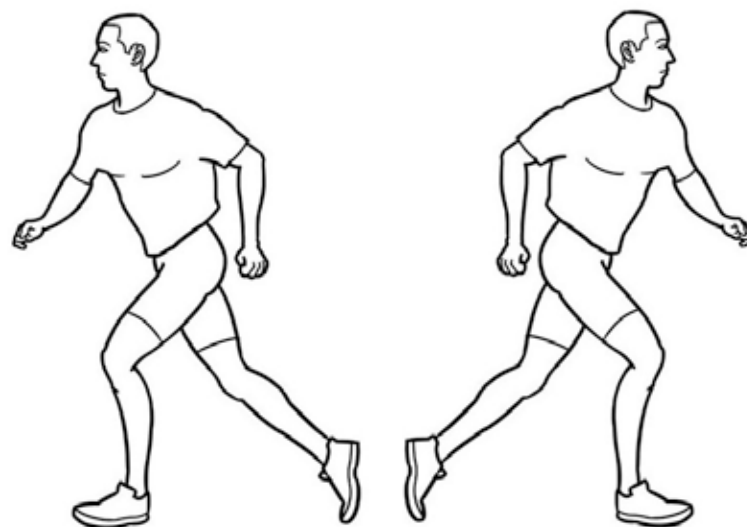
Løb i 5 minutter i moderat tempo, herefter 3 minutter med højt tempo, 5 minutter i moderat tempo, 3 minutter i højt tempo og til sidst 5 minutter i moderat tempo.

Det høje tempo skal være så højt, at det kan holdes alle tre minutter og oftest er det et tempo, hvor man kun kan sige få ord.

Alt efter form kan det gennemføres 2-3 gange på en uge. Bliver det for let, kan du forsøge dig med fartleg 5-4 i stedet; altså 4 minutter i højt tempo og 5 minutter i moderat tempo.

Husk lidt opvarmning - god fornøjelse.

Forsvarets app "Træn med Forsvaret" kan hentes til tablet eller telefon, og du kan også se flere træningstip på nettet: traenmed.forsvaret.dk

NORDISK KADETSTÆVNE: FORHINDRINGSBANE OG RUSSESEMINAR

Hærens Officersskole var repræsenteret med 40 mand til Nordisk Kadetstævne 2015 i Helsinki, Finland. Her var fokus på konkurrencer og seminarer men i høj grad også på at opbygge personlige relationer.

AF MALTE D. HENNINGSEN / FAK

NORDISK SAMARBEJDE

Relationerne mellem kadetter fra de nordiske lande blev styrket ved Nordisk Kadetstævne 2015, hvor 40 kadetter fra Hærens Officersskole tog til den finske hovedstad, Helsinki, for at deltage.

Formålet med kadetstævnet er at styrke samarbejdet i Norden. Kadetstævnet består af en række fysiske discipliner og seminarer, og der blev kæmpet hårdt for retten til at kalde sig det bedste kadethold i Norden.

Fem discipliner

I år var de fem discipliner henholdsvis biathlon, "park relay", forhindringsbane, "military team sport" og fodbold. Kadetterne var delt op i fire hold med 40 deltagere på hvert hold, ti fra hver nation. Holdene var sammensat på tværs af nationaliteter for at styrke ambitionerne om større interaktion mellem de unge kadetter, og de dystede således både mod andre nordiske kolleger - og med dem. Hvert hold havde en farve, og det var det grønne hold med en norsk holdkaptajn, der vandt. Det røde hold, som havde en dansker som holdkaptajn, blev nummer to.

Ud over holdsports-konkurrencerne var der også læring på skemaet. Seminarerne foregik i år under temaet "Russian actions - the effects for the Nordic countries", hvor man på tværs af nationale tilhørsforhold diskuterede sik-

kerhedssituationen i Norden og Nordens rolle.

Nordisk Kadetstævne er oprindeligt blevet til på initiativ af Sverige og Norge. Det første stævne foregik i 1950. Danmark begyndte sin deltagelse i 1952 og Finland fulgte trop i 1962. Kadetstævnet er en årligt tilbagevendende begivenhed. ■

PHILIP TOPMARCHANT

”

Det var interessant at se, hvor store forskellene var selv inden for Norden. Det viser hvor vigtigt dialog og sociale relationer er i indenfor internationalt samarbejde, fortæller Philip Topmarchant, som deltog i kadet-

SOPHIE DAATHER

”

I dag handler stævnet ikke så meget om at konkurrere, men om at skabe relationer og samarbejde, og det synes jeg, vi fik en masse ud af, forklarer Sophie Daather, som deltog i kadetstævnet.

Der blev dystet intenst i de forskellige konkurrencer til kadetstævnet i Helsinki. Foto: Hærens Officersskole

Baglandet:

For Katharina Krause var det bestemt ikke let at tage imod beskeden om, at hendes mor, Lone, der normalt sidder på kontor, sagde ja tak til at blive udsendt til Mazar-e-Sharif med helikopterbidraget.

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN / VFK

PÅRØRENDE Katharina Krauses mor, Lone, er seniorsergent på Flyvestation Karup. Hun har været i Forsvaret al den tid, Katharina kan huske – faktisk siden Lone som ung aftjente værnepligt. Lone sidder på kontor og ordner økonomi, så det lå ikke nødvendigvis i kortene, at hun skulle udsendes. Men da muligheden bød sig, valgte Katharinas mor alligevel at tage med helikopterbidraget til Afghanistan.

- Jeg hadede det. Den første uge var ekstrem hård. Det værste var, at min søn på halvandet år ikke kunne forstå, hvor hun var henne. Han spørger stadigvæk efter hende hver dag, for hendes bil holder lige uden for vinduet, men der kommer ikke nogen ind, fortæller Katharina Krause.

Den sidste vilje

Selv om det arbejde, Katharinas mor skal udføre, ikke er det mest risikofyldte, så var det alligevel hårdt at sende sin mor afsted.

- Jeg var ked af det, og jeg var sur på hende, fordi hun havde valgt det. Men hun sagde, at hun nu havde chan-

cen for at tage af sted på en udsendelse, hvor det ikke var alt for farligt, fortæller Katharina Krause.

Specielt én del af forberedelserne var svær for Katharina. Den Sidste Vilje.

- Jeg ville faktisk ikke være med til det. Og jeg blev sur på mig selv over det. Men, som hun sagde til mig, så er sandsynligheden for, at hun får hjertestop på vej hjem fra arbejde lige så stor, som den er for, at der skulle ske noget der nede. Sådan tænker man bare ikke i hverdagen, for der kører det jo bare. Det satte tingene i et lidt andet perspektiv, fortæller Katharina Krause.

Planlægningen af den begravelse, som alle håber, ikke skal holdes, foregik i morens stue. Her gennemgik familien, hvad der skulle ske i tilfælde af, at Lone ikke kom hjem. Katharina måtte sammen med sin lillebror på 22 tage stilling til, hvordan deres mor skulle begraves.

- Hun spurgte os, hvad vi syntes om de forskellige ting. Om hvad der skulle ske til begravelsen. Hvem der skulle bære kisten, om hun skulle begraves eller bisættes. Det var vores valg. Hun havde aldrig selv tænkt over, hvordan det skulle være. Hvis hun havde det, så havde hun selv udfyldt de papirer. Jeg tænkte så på, hvordan jeg gerne

selv vil have det. Vi har begravet nogle kammerater de seneste par år. Der har været både begravelser og bisættelser. Der har jeg syntes, at det var mest naturligt, at man siger farvel én gang. Ikke som ved bisættelse, hvor man siger farvel, og kisten bliver kørt væk, og så igen når urnen skal sættes ned. Så det var sådan, vi blev enige om, at det skulle være, siger Katharina Krause.

Katharinas tre år yngre lillebror tog det ikke helt så hårdt.

- Han er bare en knejt på 22, så han tænker ikke så meget på det, tror jeg. Han bor ikke så tæt på, som jeg gør, så de har ikke haft så tæt et forhold, som jeg har. Min mor ringer og skriver selvfølgelig også til ham, mens hun er udsendt. Det, der rørte ham mest, var, at han skulle tage stilling til, om han skulle bære kisten. Jeg sagde til ham, at jeg troede, at han ville komme til at fortryde det, hvis han ikke gjorde det, fortæller hun.

Tæt på i hverdagen

Katharina bor ikke langt fra sin mor. Derfor ses de også ofte i hverdagen.

- Hun kommer tit forbi efter arbejde for at se vores søn. Og

FACEBOOK

FØLG
FORSVARET
PÅ

facebook

Forsvaret
Published by Rune Dyrholm [?] · May 29 at 9:51am · Edited ·

Herunder er de nye hovedretter, som vil være at finde i feltrationerne fra sidst på sommeren i år. Der er kommet nye leverandører af maden, som nu kommer fra henholdsvis danske Orifo og britiske Vestey Foods. Det britiske firma har vundet ordren på såkaldte Wet Pouch måltider, der i princippet kan spises lige ud af posen, uanset end det varmes op først eller ej. Det danske firma Orifo leverer alt andet, hvilket f.eks. vil sige brød, grød, pålæg, energi- og proteinbarer. Orifo... [See More](#)

111,232 people reached

Boosted

Unlike · Comment · Share

Niels M. Knudsen Hvor er Faaborg leverpostej og makrelguffen?
Like · Reply · May 30 at 12:01am

Forsvaret Desværre Niels. Det er jo et engelsk firma, der leverer, der leverer rationerne og leverpostej er ikke blandt retterne.

Finn Møller Maarup Er der ingen budding i rationerne mere.
Like · Reply · May 29 at 10:13am

Steen Meyer Dejligt at der er kommet fokus på ordentligt mad. Kan stadig huske en uge med skiftevis hjerte i flædesovs eller hjerte i paprikasovs - det var ikke det bedste

JEG LÆSER

KAJ MUNK OG TEOLOGIEN

En antologi fra 2014

LÆS Det er en meget læseværdig bog med mange indsigtfulde indlæg om en person, der var præst, salmedigter og forfatter i én og samme person. Tillige var/er han en omstridt person. Men det er også en bog om en spændende tid, nemlig Danmarks besættelse.

AGERHØNEN

Martin A. Hansen

LÆS Det er det skønlitterære værk, jeg læser for tiden. Denne fantastiske novelle om agerhønen, den undselige, ubetydelige grå fugl, der ligger på trappestenen ved det fattige hjem og ender med at blive til det måltid, der uventet redder familien. Hver sommer forsøger jeg at læse et dansk forfatterskab, i år er det Martin A. Hansen. Hans forfatterskab vil utvivlsomt få et comeback. Der er fantastisk mange "vitaminer" i det.

MAMMA DOC

Wiera Malamá Lorentzen

LÆS Som tak for konfirmationsforløbet gav en konfirmand mig Wiera Malamá Lorentzens erindringsbog fra 2011. Jeg har ikke tidligere haft lejlighed til at læse den. Jeg mødte hende selv som feltpræst på ISAF7 i 2009 i Armadillo. Hun er en farverig og anderledes læge. Lidt ud over det sædvanlige. God læselyst.

Jesper Svendsen

Feltpræst tilknyttet Den Kongelige Livgarde samt sognepræst i Holsted Kirke ved Næstved

” Jeg ville faktisk ikke være med til det

Katharina Krause
datter til udsendt

vi spiser tit hos hinanden. Jeg tror også, at det er derfor, det har været så svært, at hun skulle af sted, fortæller hun.

Inden Katharinas mor skulle udsendes, havde de fået at vide, at de ikke skulle regne med at kunne komme i kontakt med holdet i Afghanistan hver dag. Det har vist sig ikke at holde stik.

- Vi snakker sammen over Facetime om aftenen, når hun har fri. Så ringer hun og siger godnat til vores søn. Og ellers skriver vi sammen over Messenger, fortæller hun.

Men det sker, at kommunikation med Afghanistan pludselig er umulig.

- Den første gang, det skete, tænkte jeg ”åh nej”. Men så vidste jeg også, at hvis der var sket noget, så ville vi være blevet kontaktet af andre. Der er selvfølgelig stadigvæk nogle dage, hvor jeg ikke hører fra hende, og så kan jeg da godt have nogle tanker, men jeg siger til mig selv, at jeg snakker med hende igen i morgen. Vi havde fået at vide, at vi ikke kunne snakke sammen hver dag, så det er egentlig bare dejligt, at vi kan snakke så meget, som vi kan. Hun prøver også at skrive, hvis hun kan komme til det, når deres net bliver lukket. Eller hvis deres IT-folk skal lave et eller andet. Så de dage, hvor vi ikke kan snakke sammen, overlever vi også. Så tager vi det bare dagen efter, fortæller Katharina Krause.

Helt anderledes

Inden moren tog afsted, havde Katharina Krause nogle forestillinger om, hvad det var hendes mor skulle sendes ned til. Men det ændrede sig, da hun var til informati-

onsmøde om missionen på flyvestationen. Her fik de en masse information og så billeder fra området, som hendes mor skulle ud til.

- Det var helt anderledes, end jeg havde forestillet mig. Det gav ro på alle de tanker, som jeg havde. Lige indtil hun kom med alt det om begravelse, siger Katharina.

Derfor vil hun også opfordre pårørende til kommende udsendte til, at de så vidt muligt kommer til informationsmøder om udsendelsen.

Katharinas mor har i slutningen af maj været ude i halvdelen af sin udsendelse. Og Katharina har vænnet sig til, at moren er væk.

- Ugerne flyver bare af sted nu. Lige om lidt er vi halvvejs. Jeg tror, det værste lige nu er, at min mor skal undvære vores søn. Det er ikke altid, at han gider snakke med hende på Facetime. Jeg tror, at han er lidt sur på hende. Men den tager vi, når hun kommer hjem, siger hun. ■

Katharina Krause

Katharina Krause er 25 år. Hun står ved kassen på en tankstation i Karup. Lige nu går hun hjemme, da hun venter sit andet barn. Hun bor sammen med sin kæreste og deres søn på halvandet år i Karup, ikke langt fra morens bopæl.

FORSVARET.TV

ALLETIDERS
FORSVAR
I LEVENDE BILLEDER

FILMHISTORISK SCOOP

I det seneste nummer af Forsvarsavisen fortalte vi om de mange bidrag fra private til Forsvarets Mediearkiv. Siden da er endnu en film kommet frem - en film, som længe har været eftersøgt blandt filmhistorikere.

AF THORBJØRN FORSBERG / VFK

SJÆLDNHED

Selvom mange private bidrager med film til Forsvarets Mediearkiv, er det ikke hverdagskost, at meget sjældne optagelser fra før Anden Verdenskrig dukker frem. Men det var lige præcis tilfældet efter en henvendelse fra datteren af en tidligere løjtnant og pilot i det, der nu hedder Søværnet.

Kvinden havde set sin far i to film på forsvaret.tv, henholdsvis ”Med flyvemaskine paa Grønland” fra 1937 og ”Peary-land ekspeditionen” fra 1938. Hun henvendte sig derfor til Forsvaret for at bede om en kopi af filmene - og i samme ombæring fortalte hun om en af faderens 16mm film med titlen ”Med Perssuak til Færøerne”, som blev filmet i august 1939. Filmen var nyligt blevet digitaliseret, og hun tilbød derfor, at Forsvarets Mediearkiv kunne overtage den originale 16mm kopi.

Det tilbud var mediearkivets arkivar Palle Bøgelund Petterson ikke sen til at takke ja til.

- Den her film er en stor nyhed. Polarforskeren Lauge Koch rejste til Grønland i 1938. Med base på Svalbard foretog Koch flyvninger til Peary Land i vandflyveren Perssuak og skrev om oplevelsen i bogen ”Fra Lissabon til Peary Land”, som udkom i 1939. Herfra har filmforskere bidt mærke i en passage, hvor han skriver, at telegrafisten Preuschhoff har optaget film fra Perssuak. Man eftersøgte de omtalte optagelser i orlogskaptajn Andreas Dams film ”Peary-land ekspeditionen” fra 1938 - men forgæves, forklarer Palle Bøgelund Petterson, som er cand.mag. i filmvidenskab. Han har tillige en ph.d.-grad på baggrund af en afhandling om dokumentarfilm.

Med Perssuak til Færøerne

- I Andreas Dams film er der optagelser fra fly nr. 93 men ikke fra Perssuak. Det har undret filmhistorikere, at man ikke ser optagelser fra flyet, hverken under flyvninger, landing eller opstigning. Men denne undren kan nu besvares, for i ”Med Perssuak

til Færøerne” ser man det hele, siger Palle Bøgelund Petterson, der er begejstret for den nye film.

- Det her er de vel nok bedste optagelser af Perssuak overhovedet. Og ikke nok med det: Filmens store scoop er optagelser af Perssuak, som er optaget i og fra flyveren under flyvning. Herudover er der også optagelser fra det lettende fly, da det skulle flyve fra Thorshavn til København. En tur, som ifølge filmen skulle tage 6¼ time, og være første gang, at et dansk fly besøgte den færøske hovedstad.

Mysteriet blev løst

Det var altså et lille mysterium, der blev løst med den nye film. De omtalte optagelser fra Perssuak, som telegrafisten Preuschhoff lavede, findes altså i den nyligt modtagne film.

- Personligt betragtet indeholder filmen også gode optagelser af lokalbefolkningen i Tverå og Thorshavn. Den er i usædvanlig god stand, når man tager alderen i betragt-

ning, så der er passet godt på den, fastslår Palle Bøgelund Petterson. ■

SE FILMENE

Den nye film, Med Perssuak til Færøerne, bliver offentliggjort efter sommerferien på forsvaret.tv.

De to andre nævnte film kan allerede nu ses på siden:

• ”Med flyvemaskine paa Grønland” (1937):

www.kortlink.dk/guy5

• ”Peary-land ekspeditionen” (1938):

www.kortlink.dk/guy6

BONUSINFO:

Polarforskeren Lauge Koch kommer til at lægge navn til Forsvarets nye skib I Knud Rasmussen-klassen.

KOMMENTAR

Plej kærligheden på PREP-kursus

Jeg er så heldig at være gift med en sydafrikansk mand. Vi kommer fra hver vores verdensdel men er alligevel enige om langt det meste. Dog er der stadig en begivenhed, der står lysende klart i min erindring som lidt af en udfordring: Den første juleaften i Sydafrika! Vi var inviteret ned til svigerforældrene for at fejre den traditionelle aften, som selvfølgelig var alt andet end traditionel. I hvert fald i mine øjne. Sne og juletræer med lyskæder i vintermørket var afløst af solskin og 30 grader. Flæskesteg og and kunne jeg kigge langt efter, for middagen blev tilberedt på grillen og indtaget på terrassen i det dejlige vejr. Den danske julehygge var aflyst af fantastisk dejligt kirkebesøg med band og folk, der råbte HALLELUJA. Det var slet ikke, som jeg havde forventet. Men måske kunne jeg have undgået at blive så frustreret, hvis min mand og jeg havde fået afstemt vores forventninger.

Jeg tror ikke, at vi er det eneste ægtepar, der har prøvet det. Den ene vil på vandretur i bjergene, den anden vil gerne ligge ved søen. Og den planlagte tur til Lalandia er hverken fugl eller fisk. Vi ved, at folk i parforhold skændes om penge, tid, husholdning og sex, og i forhold, hvor den ene er soldat, bliver det bestemt ikke nemmere med mange øvelser og udsendelser væk fra hjemmet. Statistikken taler sit tydelige sprog. Næsten halvdelen af alle ægtepar går fra hinanden.

Men sådan behøver det ikke at være. Veterancentret begyndte i foråret at tilbyde parforholdskurser – de såkaldte PREP-kurser. Her kan par lære at finde tilbage til deres første forelskelse i hinanden. Mange par bruger meget tid på at snakke, men taler forbi hinanden eller lytter ikke til den elskede. På kurset får I blandt andet redskaber til at forbedre kommunikationen mellem jer. Det er par, der skændes på den forkerte måde, der ender med at gå fra hinanden. Kan I tale sammen om uenighederne, gør de ikke så meget skade.

PREP-kurset er for ansatte og tidligere ansatte veteraner og deres ægtefæller/kærestes, der har det svært sammen. Ingen skal blotlægge deres private samliv over for andre, derfor er der selvfølgelig intet gruppearbejde. Det er gratis at deltage, og kurset finder sted den 4.-6. september i Høvelte. Sidste frist for tilmelding er den 17. august 2015 og sker efter først-til-mølle-princippet på vetc-soc011@mil.dk eller telefon 7216 3273.

Nogen gange tænker jeg, at den, der har fundet ud af, at vi skal leve sammen to og to hele livet, må have haft en sjov dag. Men når det så alligevel lykkes på en god måde, så er det noget af det bedste, vi kan gøre for os selv og vores børn.

Ægteskabet forenkler livet - men komplicerer dagene!

Laila Dahl
Socialrådgiver
Veterancentret

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

- VI LEVER AF ÆRLIGHED

Grundigt efterretningsarbejde giver Forsvarets enheder de bedst mulige forudsætninger for at løse deres opgaver. I sidste ende kan det nedsætte risikoen for døde og sårede.

AF THORBJØRN FORSBERG / VFK

EFTERRETNING Forestil dig dette: En enhed bliver indsat med få dages varsel et næsten ukendt sted i verden. Kendskabet til området er begrænset, og der er behov for at vide mere. Hvem agerer i området? Hvilke alliancer er der? Og hvad ved vi om fjenden? For at få svar tager enheden fat i Hærens Efterretningscenter, for her er man specialister i at levere netop efterretninger.

- Vi leverer de produkter, som brugerne efterspørger, og det er som oftest Hæren eller Forsvaret generelt, der beder os om at lave noget til dem. Det kan være en rapport, hvor vi besvarer spørgsmål eller kommer med vurderinger af situationen nu og fremadrettet i et givent område. Vores mål er at producere valide, gennearbejdede og relevante efterretningsprodukter, forklarer Klaus, som er premierløjtnant og efterretningsofficer hos Hærens Efterretningscenter (HEC) i Varde.

Arbejdet hos HEC er delt op i to søjler. Dels en afdeling, der tager sig af analyse samt koordination og informationsstyring, og dels en anden, som gennemfører indhentning og indsamling

Spørgsmålet

Hvad laver en efterretningsmand?

af efterretninger. Klaus arbejder i førstnævnte – også benævnt 2. Military Intelligence Bataljon – og hans opgaver består typisk i at analysere, vurdere og udfærdige produkter som for eksempel rapporter og briefinger.

Udsendt til Mali

Hærens Efterretningscenter er en ret ung enhed. Den blev oprettet den 1. marts 2014 på Varde Kaserne, samtidig med at Danske Artilleriregiment – DAR – blev nedlagt. Her arbejdede Klaus som CIMIC officer, inden han fik jobbet hos HEC.

- Jeg var udsendt som CIMIC officer til Afghanistan, og senest har jeg været udsendt som efterretningsofficer til FN-missionen i Mali, hvor jeg blev en del af en hollandsk enhed. Vi var rimelig meget på bølgelængde; hollænderne har en mentalitet og humor, der ligger tæt på den danske, og de arbejder også efter de samme overordnede principper, som vi og de resterende NATO-lande gør. Det gør det lidt nemmere, siger Klaus. Han peger på, at efterretningsfolkene

altid er involveret i udsendelser, enten som udsendte personer eller enheder eller med støtte hjemmefra.

Lever af ærlighed

Klaus' arbejde hos HEC er præget af mange møder og meget arbejde bag skrivebordet. Tidligere var det overvejende kun officerer, der arbejdede med efterretningsanalyse, men nu har tiderne ændret sig, og arbejdskollegerne er nu både befalingsmænd, korporaler og konstabler.

- Vi kigger efter den rigtige person, og når vi har fundet vedkommende, så kan vi gå i gang med at klæde ham/hende på rent uddannelsesmæssigt. Jobbet kræver, at man er god til dansk, engelsk og til IT, og at man kan strukturere og arbejde analytisk med sit stof uden at være forudindtaget, siger Klaus og tilføjer:

- Man skal kunne være neutral og komme med objektive betragtninger. Vi lever af vores troværdighed og ærlighed. Mister vi dem, mister vores produkter værdi, og dermed mister de også deres formål. - Grundlæggende er det vores job at klæde chefer og soldater på med de bedste forudsætninger for at træffe de rigtige beslutninger. I sidste ende kan godt efterretningsarbejde være med til at redde liv, fastslår Klaus. ■

KLAUS SPØRGER:

Hvad laver en antropolog ved Forsvarsakademiet?

Klaus har arbejdet ved Hærens Efterretningscenter siden marts 2014. - Det bedste ved jobbet er alsidigheden og aktualiteten, det værste er savnet af en tur i øvelsesterrænet med basal soldatertræning og frisk luft, siger Klaus. Foto: Privatfoto

Den bedste Handmade by Soldiers film skal snart kåres.

Følg med, når konkurrencen skydes i gang på Forsvarets facebook og se alle **Handmade by Soldiers** film på forsvaret.tv.

PROFILER

KIM ER ALENE MED AMERIKANERNE

Fra molen ved Thule Air Base er der udsigt ind over hele basen. Kim Mikkelsen (tv) er den eneste danske soldat, der er udstationeret på Thule Air Base. Desuden er der udstationeret en dansk politimand på basen.

På den amerikanske base i Grønland, Thule Air Base, arbejder der omkring 150 amerikanske soldater - og én dansk. Men forbindelsesofficeren får samarbejdet til at fungere på trods af de forskellige kulturer.

Kim Mikkelsen (tv) er den eneste danske soldat, der er udstationeret på Thule Air Base. Han tager glædeligt i mod danske gæster, når de lægger vejen forbi den amerikanske base i Nordvestgrønland. Her er han sammen med Peter, der er adjutant for chefen for Flyverstaben.

TEKST OG FOTO: JULIA LIBERATI / VFK

THULEBASEN

Inspektionsfar-tøjet Knud Rasmussen forsvinder i horisonten efter et besøg på Thulebasen. Nu er Kim Mikkelsen igen eneste danske soldat på den amerikanske base i Grønland.

- Det var noget vemodigt at se hæken forsvinde i det fjerne. Hvornår kommer det igen? Og kommer det overhovedet igen? Det var nogle af de tanker, der strejfedede mig i det øjeblik, fortæller Kim Mikkelsen, forbindelsesofficer på Thule Air Base.

Ubesat stilling

Der er to danske stillinger på Thule, men i øjeblikket er stillingen som forbindelsesbefalingsmand ikke besat. Så Kim Mikkelsen må selv løse alle opgaver, herunder at rådgive og vejlede den amerikanske

base commander, Colonel Todd L. Diel, i alle vigtige danske og grønlandske interesser.

Samarbejdet virker

Til daglig er Kim Mikkelsen alene om jobbet, men han er omgivet af mange mennesker på basen. Der er udstationeret omkring 150 amerikanere, og der arbejder cirka 400 grønlændere og danskere ved det civile firma Greenland Contractors, der står for driften af basen.

Og selvom det er vidt forskellige kulturer, der mødes tusinder af kilometer fra deres eget hjem, har de et godt samarbejde.

- Hvis vi ser forskelligt på sagen, så starter vi en dialog og finder en fællesnævner, siger Kim Mikkelsen.

På den måde er det blandt andet lykkedes den danske forbindelsesofficer i samarbejde med den amerikanske base commander at give de lokale fangere i området stør-

re og nemmere adgang til basen.

- For dem er det som et slaraffenland at komme ind på basen. Nu kan de gå op og spise i restauranten, og de kan fortsat komme ind og sælge deres fangster eller tilbyde slædeture til de udstationerede soldater. Det betyder meget for dem og lokalsamfundet, siger Kim Mikkelsen.

Mange år i Arktis

Thulebasen var ikke Kim Mikkelsens første møde med Grønland. Han arbejdede ved Grønlands Kommando i Grønnedal, før den i 2012 blev til Arktisk Kommando i Nuuk, hvor han også nåede at arbejde, før hans to-årige kontrakt på Grønland udløb.

- Jeg synes, Arktis er et utrolig spændende område og tjenestested, der pludseligt kom meget fokus på med udarbejdelsen af AG-FOA-rapporten. Og så ville skæb-

nen, at der åbnede sig en stilling på Thule, da min tid i Nuuk løb ud, siger Kim Mikkelsen.

I slutningen af sommeren 2014 rykkede han derfor 1597 kilometer længere mod nord og slog sig ned på Thule Air Base. Her skal han være i to år og gerne tre, for så kan han gå på pension.

Familien bliver hjemme

Efter en livslang karriere i Forsvaret har Kim Mikkelsens nu voksne børn vænnet sig til, at deres far arbejder langt væk. Og med en pris på mellem 16.000-32.000 kroner pr person for at komme frem og tilbage bliver det ikke til flere besøg, end hvad den årlige tjenesterejse tillader.

- Det, synes jeg, er mægtig træls. Men jeg havde gjort regnestykket op, og det er en ulempe, man desværre må acceptere.

Og selvom forbindelsesoffice-

ren på Thule Air Base skal arbejde langt fra sit hjem og sin familie i et par år endnu, så afskrækker baselivet ham ikke.

- Her bliver gjort meget for at forsøde tilværelsen fra amerikansk side med arrangementer, aktiviteter og fritidstilbud. Jeg er vant til baselivet fra Afghanistan, og den største forskel fra der til her er forskellen på sikkerhedssituationen uden for hegnnet, siger Kim Mikkelsen. ■

AGFOA

Arbejdsgruppe Vedrørende Styrkelse af Forsvarsministeriets Fremadrettede Opgaveløsning i Arktis

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Ebolasygeplejerske: - Jeg er ikke nogen helt

Nogle har efterfølgende sagt til mig, at jeg er en helt. Sådan ser jeg overhovedet ikke på det - heller ikke selv om statsministeren brugte udtrykket i sin nytårstale.

Sygeplejerske **Anette Rørbæk** fra Hasle har været i Sierra Leone udsendt af Forsvarets Sundhedstjeneste for at hjælpe i kampen mod ebola.

Jyllands-Posten

31.05.2015 - www.kortlink.dk/gund

Nordkoreanske hackere kan slå ihjel, advarer afhopper

Årsagen, til at Nordkorea har chikeneret andre lande, er, at man vil vise, at Nordkorea har en elektronisk krigsførselskapacitet.

Professor **Kim Heung-Kwang**, nordkoreansk afhopper, som har undervist en del af de ca. 6000 ansatte i landets agentur for elektronisk krigsførsel. Han anslår, at 10-20 procent af militær-budgettet bruges på operationer online.

BBC

29.05.2015 - www.kortlink.dk/gunf

Forsvaret tøver med at tale om civile tab i Afghanistan

Civile tab er cirka det sidste, Forsvaret har lyst til at tale om. Det er et meget følsomt emne. Det kan jo underminere den folkelige og politiske opbakning.

Peter Viggo Jakobsen, lektor ved Forsvarsakademiet.

Information

26.05.2015, side 1

Politikere: Vi lader os ikke bestikke

Jeg tror bestemt ikke, at der er nogle politikere, der kan lade sig bestikke. Men man må også sige, at det her trods alt er den største materielle investering i nyere dansk forsvarshistorie, og derfor skal vi gerne både have det bedste fly, men der skal også gerne være noget teknologi, der kan sikre, at vi får skabt arbejdspladser

Troels Lund Poulsen, forsvarsordfører for Venstre, om nye danske arbejdspladser i forb. med indkøb af nyt kampfly.

dr.dk

27.05.2015 - www.kortlink.dk/gup4

MED ANDRE ØJNE

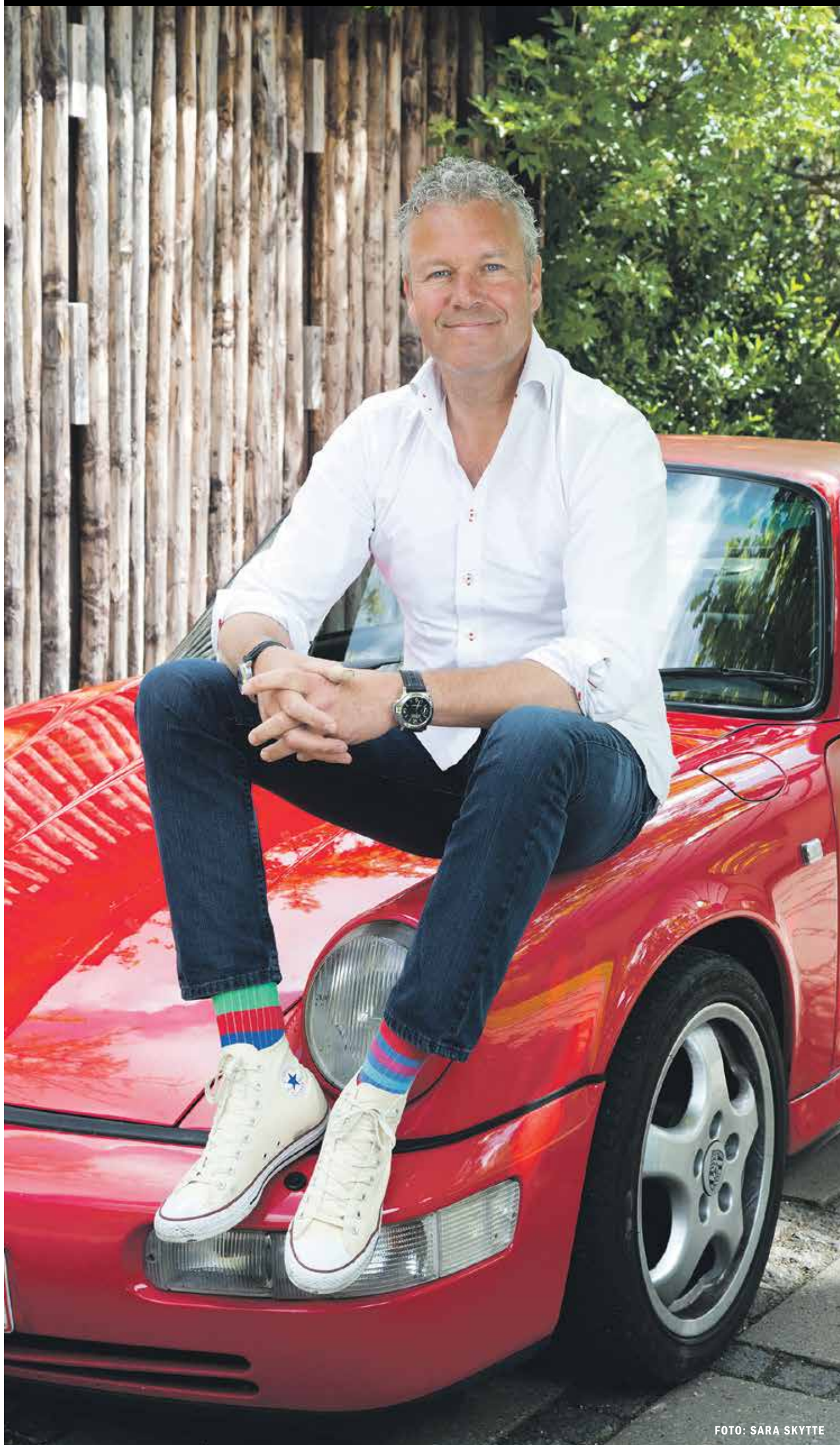

FOTO: SARA SKYTTE

Min romance med Forsvaret kunne sagtens have fortsat i mange år, for det var fantastisk sjovt og lærerigt.

Det er fantastisk at være en finger i en knytnæve

Som ung ledte Mads Christensen efter en modsætning til hippieforældrene, der prædikede fællesskab og solidaritet. Det fandt han i Den Kongelige Livgarde, hvor han lærte, hvad fællesskab og solidaritet i virkeligheden handler om.

AF CHARLOTTE JANSEN / VFK

BLÆRERØVEN

Bukserne er ternede, slipset er prikket, og manchetknapperne ligner indholdet fra en pose lakridskonfekt. Mediemanden Mads Christensen er lige så velklædt, som han plejer at være. Og selvom nogen måtte mene, at han mest af alt ligner en fransk klovn, så udstråler han en ro og selvsikkerhed, som kun de færreste i den mundering ville gøre.

Det er svært at forestille sig, at denne så kulørte mand engang befandt sig godt i et job, hvor han var klædt i uniform, og hvor hverdagen bød på både mudder og våde sokker. Men Mads Christensen elskede livet som soldat.

- Jeg var meget begejstret for den grønne tjeneste og havde fem gyldne år i Livgarden. Jeg var karseklippet og gik i grønt tøj som de andre, og så forsøgte jeg bare at skille mig ud fra flokken på andre måder, siger Mads Christensen.

For at skille sig ud bestræbte den unge soldat sig hele tiden på at gøre noget ekstraordinært. Han satte en ære i at hjælpe dem, der var svagere end ham selv, og han bar gerne et ekstra gevær, hvis en kollega var presset. På den måde lærte han, at det man ikke kan alene, det kan man sammen med andre, hvis bare man har et fælles mål.

Mod forældrenes vilje

Det var meget imod forældrenes vilje, da den unge Mads Christensen i midten af 1980'erne

meldte sig frivilligt til at gøre tjeneste i Den Kongelige Livgarde. Faderen var stolt af, at han aldrig selv havde været soldat, og moderen syntes, det var helt forfærdeligt, at hendes søn søgte ind i Forsvaret.

- Jeg plejer at lave lidt gas med, at min mor løj og sagde, at jeg afsonede en dom i Vestre Fængsel. Hun syntes simpelthen, det var pinligt, at hendes søn var soldat, siger Mads Christensen.

Trods forældrenes modstand viste det sig ret hurtigt, at han befandt sig godt med at være soldat. I Forsvaret fandt Mads Christensen nemlig meget af det, han havde ledt efter.

- Det her med at indtræde i en større sammenhæng og have fælles mål, det var nyt for mig. Det gik op for mig, at alt det mine hippieforældre havde prædikeret for mig om solidaritet og fællesskab i deres fortolkning var noget sludder. Men i militærfortolkning gav det mening, for som soldat lærer man virkelig, hvad fællesskab og solidaritet handler om, siger han.

Sergentskole efter værnepligten

Da Mads Christensen havde aftjent sin værnepligt, kom han på sergentskole og dernæst løjtnantskole. Det bragte ham videre til en stilling som delingsfører og uddannelsesofficer, hvor han underviste de unge værnepligtige gardere. Og han var efter eget udsagn god til det.

- Jeg fandt ret hurtigt ud af, at hvis jeg skulle

fastholde de unge mennesker, så skulle det gøres på en sjov og spændende måde. Ellers faldt de simpelthen i søvn, for de var jo trætte efter at have været ude i muddret hele natten, siger han.

Men alting har en ende, og efter fem år forlod Mads Christensen Forsvaret.

- Min romance med Forsvaret kunne sagtens have fortsat i mange år, for det var fantastisk sjovt og lærerigt. Men jeg var nok lidt for ildsprudlende omkring det. Jeg talte kun med folk i grønt tøj, og hvis man ikke kunne skyde, fægte eller springe over en høj hæk, så syntes jeg, man var en idiot. Og pludselig en dag gik det op for mig, at jeg var møt af soldaterlivet, siger han.

Er sit eget brand

Da Mads Christensen havde lukket porten til Livgardens kaserne for sidste gang, bestod arbejdslivet i en periode af mere eller mindre tilfældige jobs i restaurationsbranchen. Og efter syv år som moderedaktør på månedsmagasinet Euroman sprang han omkring årtusindeskiftet ud i livet som selvstændig.

I dag lever den tidligere soldat af at øse ud af sine erfaringer omkring mode, livsstil og etikette. Det gør han blandt andet som foredragsholder, klummeskribent og deltager i diverse tv- og radioprogrammer. Han er ikke i tvivl om, hvad der har været grundstenen til det, der i dag udgør hans levebrød.

- Mine forældre har aldrig lært mig noget om etikette. Det var noget, jeg lærte i For-

Mads Christensen

Selvstændig foredragsholder, forfatter og mediemand

50 år gammel, gift, har tre børn og bor i Søllerød

I Forsvaret fra 1984-1989

Det bedste ved Forsvaret: At være i felten, især på de lange ture

Det værste ved Forsvaret: Fornemmelsen af at organismen er for stor, og hovedet ikke ved, hvad halen laver

Hvis jeg var blevet i Forsvaret: Ville jeg gerne være major og undervise på officersskolen

Har udgivet syv bøger, hvoraf den mest solgte, Den Store Blærerøv, er solgt i 150.000 eksemplarer

Har solgt tre millioner par strømper i samarbejde med Dansk Supermarked

Har fem sportsvogne af mærket Porsche og Ferrari

Har en sejlbåd og er ivrig surfer

Bærer altid et ur på hvert håndled

svaret. Der fandt jeg ud af alle de gode ting, der er ved traditioner og etikette, og det bruger jeg hele tiden i min dagligdag, siger han.

Mads Christensen holder omkring 100 foredrag om året. Det er ofte større virksomheder, der hyrer ham, og også her har han brug af erfaringen fra soldatertiden.

- De virksomheder, der hyrer mig, gør det, fordi de vil have et muntert indspark med lidt kant. Men det handler ikke bare om at sige noget sjovt, for så kunne de lige så godt ringe efter Uffe Holm. Det skal være relevant og give stof til eftertanke, akkurat som da jeg underviste de unge gardere, siger Mads Christensen.

Savner fællesskabet

Som herre i eget hus har Mads Christensen ikke mange kolleger. Arbejdsdagen tilbringes ofte alene uden nogen at sparre med og uden at være en del af et fællesskab. Og netop fællesskabet er noget af det, mediemanden savner fra sin tid som soldat.

- Jeg kan takke Forsvaret for rigtig meget. Det meste af det, jeg laver i dag, har jeg lært der. Det, jeg mener, er den største og stærkeste menneskelige tanke overhovedet, nemlig fællesskabstanken, den synes jeg, Forsvaret løser på en rigtig god måde. Det er en fantastisk fornemmelse at være en af de fingre, der udgør en knytnæve. Det kan jeg godt savne i min hverdag, siger Mads Christensen. ■

7

”
Jeg får primært mine nyheder om Forsvaret fra Forsvarets hjemmeside, men derudover også fra FIIN og Forsvarsakademiets interne nyhedsbrev.

PETER HOLGERSEN, ORLOGSKAPTJAN, SEKTIONEN FOR MASTER I MILITÆRE STUDIER, FORSVARSAKADEMIET

”
Primært fra nyhedssites og facebook. Mange af mine FB-venner er eller har været soldater, så de linker ofte til relevante artikler om Forsvaret.

DENNIS DENCKER, ØVERKONSTABEL, REKRUTTERINGSMEDARBEJDER, FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

NYT FRA FORSVARET

”Vores kommunikation styrker kendskabet til og forståelsen for Forsvarets opgaver og resultater. Vi kommunikerer enkelt og kompetent med medarbejdere og omverdenen.”

Sådan lyder missionen for Forsvarets kommunikationsarbejde i den kommunikationsstrategi, der gælder fra 2014-2017. Et af indsatsområderne er styrket medarbejderkommunikation.

Men hvor får medarbejderne egentlig deres informationer om Forsvaret fra? Det har vi spurgt syv personer om.

”
Jeg får fortrinsvis min information om Forsvaret fra mit netværk igennem flere år i Forsvaret.

OLE SPRANGE, KAPTJAN, OPERATIONS- OG UDDANNELSESOFFICER

”
Dem får jeg hovedsageligt fra FPS og Forsvaret på intranettet. På HR-portalen har jeg meldt mig til en service, der giver mig besked, når der kommer nyheder.

DORTE SAGITTARIUS, HR-PARTNER VED VETERANCENTRET

”
Jeg holder mig opdateret ved at læse Forsvarsavisen og Officeren, når jeg har tid.

EBBE JUUL ANDERSEN, KAPTJAN, FLYVEVÅBNETS TAKTISKE STAB

HVORFRA FÅR DU DINE NYHEDER OM FORSVARET?

”

I hvert nummer af Forsvarsavisen beder vi syv ansatte i forsvaret om at forholde sig til det samme spørgsmål. Vi spørger ansatte i hele Forsvaret, soldater såvel som civile.

”
Jeg interesserer mig mest for nyheder fra Søværnet og holder mig opdateret via Facebook, Forsvarsavisen, Forsvaret.dk og HR-portalen.

RENE CININNATUS, MARINESPECIALIST

”
Jeg læser altid Forsvarsavisen ret grundigt. Jeg synes, den kommer ret godt omkring, hvad der sker andre steder. Ellers bliver jeg tit fanget af noget i de fælles nyheder på FFI.

PHILIP DE LASSON, GEOLOG, MILJØSAGSBEHANDLER, FORSVARSMINISTERIETS EJENDOMSSTYRELSET

Bliv ven med forsvaret på **Facebook**.....

PLANET STRUKT

ET TEGNESERIEUNIVERS AF DEN ANDEN VERDEN

